

HUN - SZKÍTA MŰVÉSZET

Bérczi Szaniszló, Budapest, 2008

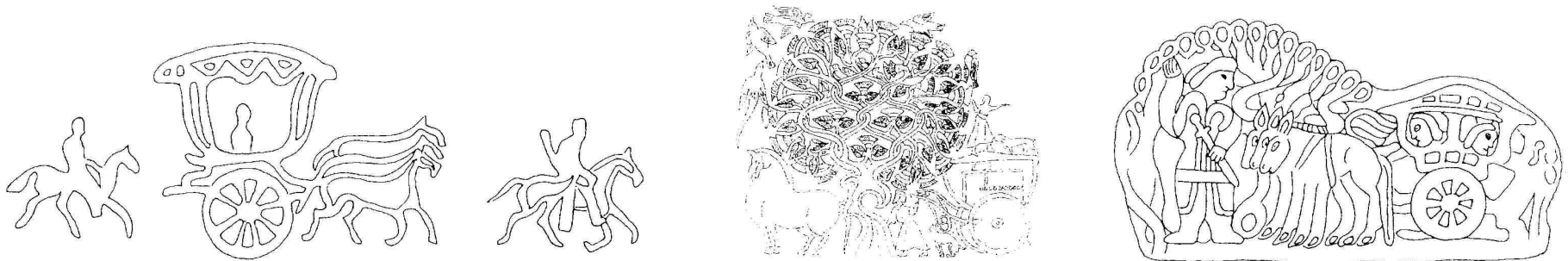
HUN-SZKÍTA MŰVÉSZET

Bérczi Szaniszló, Budapest, 2008

A hun-szkíta művészet egykor átfogta az eurázsiai sztyeppeövet. Ahogy gazdagodik a régészet által föltárt művészeti kincs Euráziában, úgy bontakozik ki azokban is a fölismerés, akik eddig nem vették észre: a két nagy lovasnép közös örökség hordozója. Ebből a közös örökségből könnyű válogatni azoknak, akik e nagy sztyepei nép mindkét elnevezésű ágának leszármazottai és hagyományörzői.

A hun-szkíta művészet leletanyaga a sziklarajzoktól, a bronz, fa, kerámia tárgyakon, falfestményeken és királýsírok szőnyegein lelhető föl. De a közös dépdalkincs, népmesék és táncok, ruházatkodási, főzési életdarabok is mind őrzik és fölismerhetővé teszik az egykor mozgalmas életet élt népek műveltségét. A kocsí szó pedig, amit a tárgy révén a két óceán között mindmáig ismernek és használnak, rámutat az egyik legfontosabb életmód-meghatározó civilizációs fejlesztésükre (ma úgy mondanánk, hogy csúcstechnológiai alkotásukra), a ló vontatta kocsira.

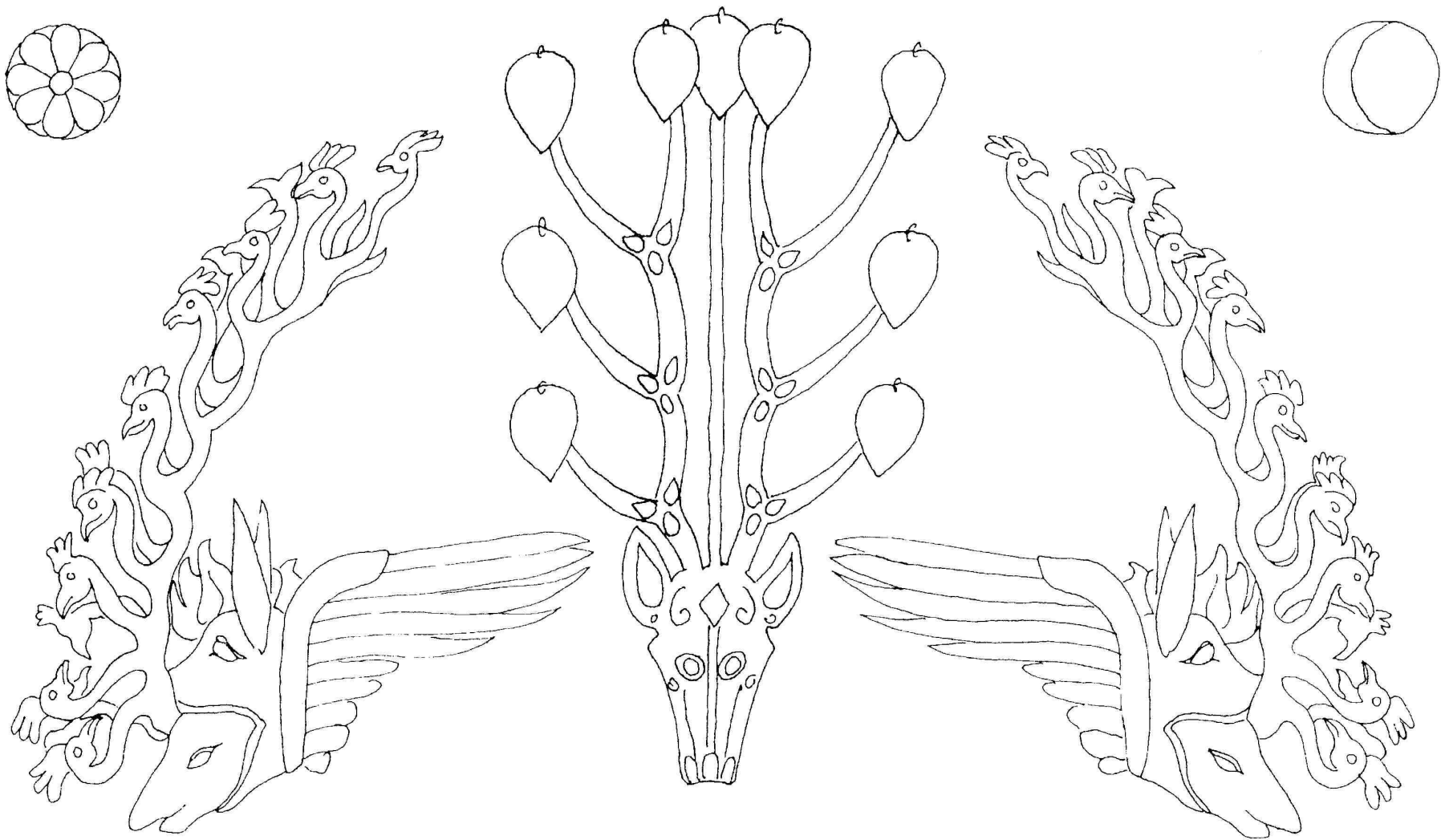
Az egyik mélyre nyúló műveltségszál a nyelvünk. Szavai szétszórvra Eurázsia minden népének nyelvében gazdagon használatnak ma is. A különböző korokban élő kapcsolatok különböző körű lenyomatát is megőrizték a korabeli hun-szkíta műveltségi közösség nyelvének. Legszebb példája ennek a ló és a szarvas, mint kiemelt állat tisztelete. Valamikor a jégkorszak után őseink az északra vonuló állatokat követték és a szarvas volt a mindenes állatuk. Ahogy ma a lappok, ők is minden porcikáját fölhasználták életük fönntartására. A szarvas tisztelete mindmáig él és a hun-szkíta népek a legkorábbi időkben szarvastisztelő népek voltak: a szarvas népei. Csodaszarvas mondánk ezt a korszakot őrzí. Később azonban, a ló háziasításával és a sztyepei ember társául választásával a ló fokozatosan átvette a szarvas szerepét. A szarvas-ló átrétegződést sok-sok nyom őrzí. Pazirik királytemetkezéseinek szarvassá átváltított lova, ordoszi csőröslő ábrázolások hatalmas madárfejes szarvasagancscsal és a kínai nyelvű lu szarvasa mind ennek az átrétegződési iránynak a maradványai: a szarvas szerepét a ló fokozatosan átvette az állat kultuszban.

Füzetünk tehát ebből az eurázsiai közös örökségből válogat. Eurázsia a földolgozott művészeti emlékek adathorizontja. A tárgyakból mindmáig fölsejlı egyik legkorábbi horizont az andronovói műveltség, amely a Kr. születése előtti 2. évezredben terjedt el a sztyeppén. E műveltség számos eleme mindmáig él az e tájakon élő népeknél. Ezek közül a legismertebb talán az evőszközöket és a fegyvereket díszítı állatalkos ábrázolások köre. Ivócsanakokra még a 19. századi pásztorművészetben is kerültek állatábrázolások. Ugyanílyen ősiek az állatküzdelmi jelenetek. Korábban Ruygenko, napjainkban Minjajev mutatott rá arra, hogy mezopotámiai hagyomány folytatódik ebben az ábrázolásban.

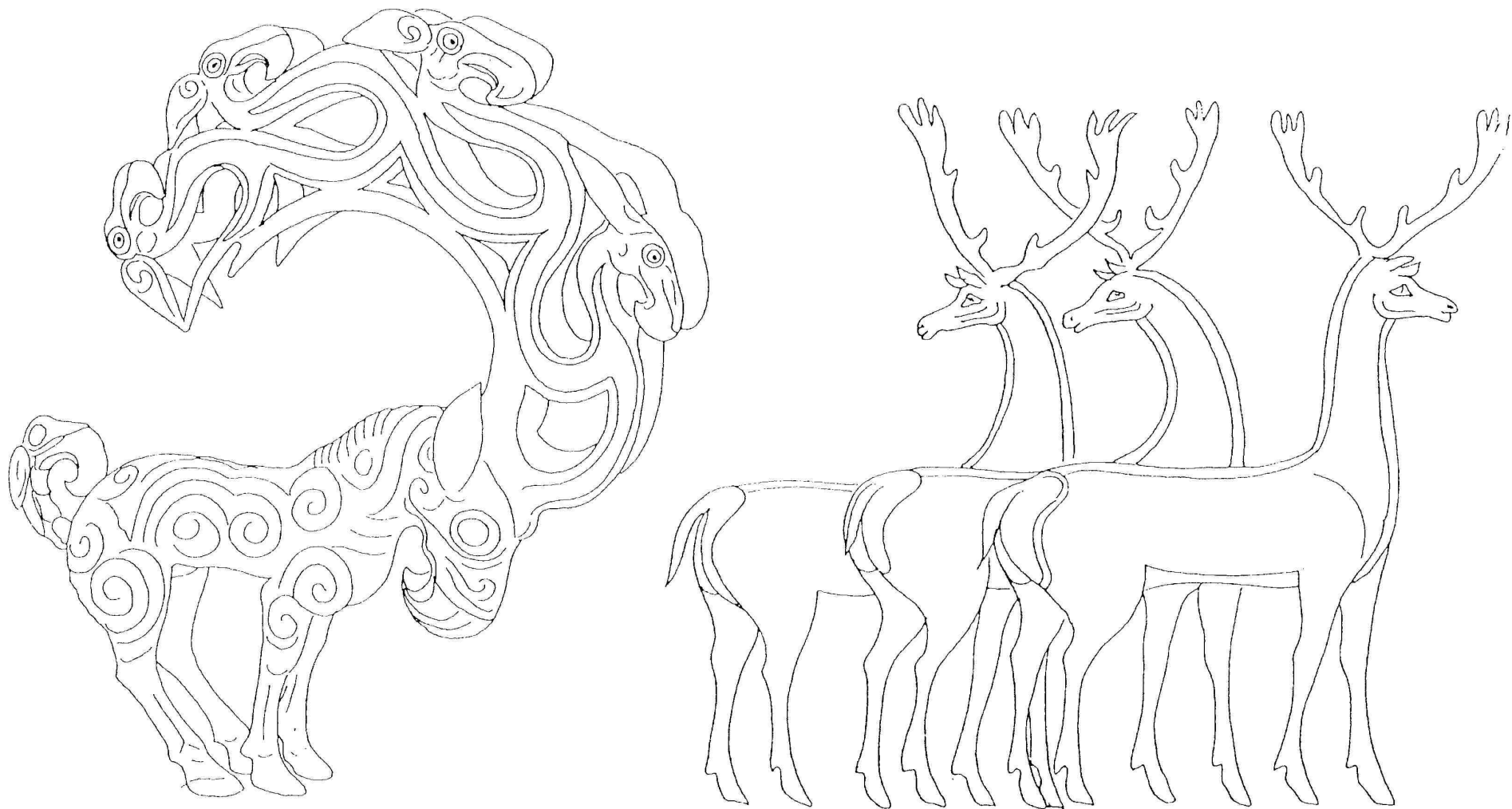
A hunoktól indulva elterjedt számos hagyományt gyűjtött össze Erdy Miklós és fontos összehasonlító munkát végzett a honfoglaló magyaroknak és az előbb ázsiai, de később európaivá vált hunok régészeti leletein. Ezek egyike a legnagyobb méretű tárgyi lelet, a bronzból öntött hun áldozati üst, amely végigkíséri a hunokat és kirajzolja vándorlásaik útvonalát Észak-Kínától és Mongóliától egészen a Kárpát-medencéig. (A bronz üstök a szkíta királýsírokra is jellemzők a dél-oroszországi sztyeppén.). Egy másik fontos leletcsoport a temetkezés módja: ami e lovasnépeknél a részleges és a jelképes lovasmetkezés volt és jellemző mind a hun, mind a honfoglaló magyar sírokra.

Ábragyűjteményünkben koronák és kardok, állatábrázolások és vadászatok, a nomád élet darabjai elevenednek meg. Szerepel kedves emlékünknél, a Szent László legenda is. A füzet olvasásához és festéséhez jó tanulást és szórakozást kíván a szerző.

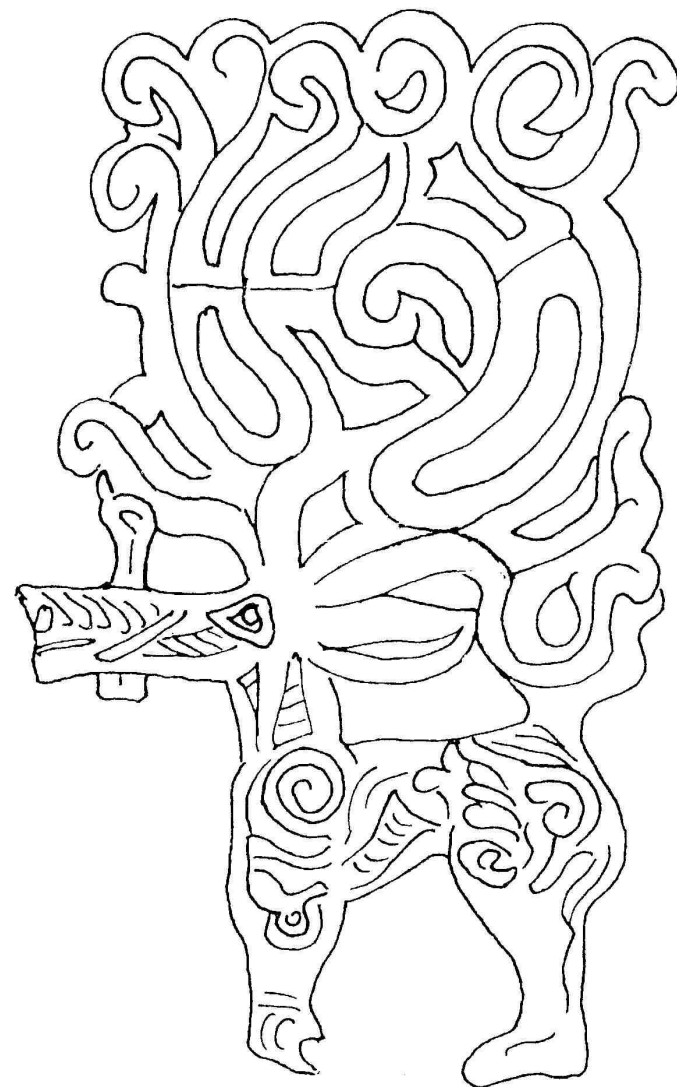
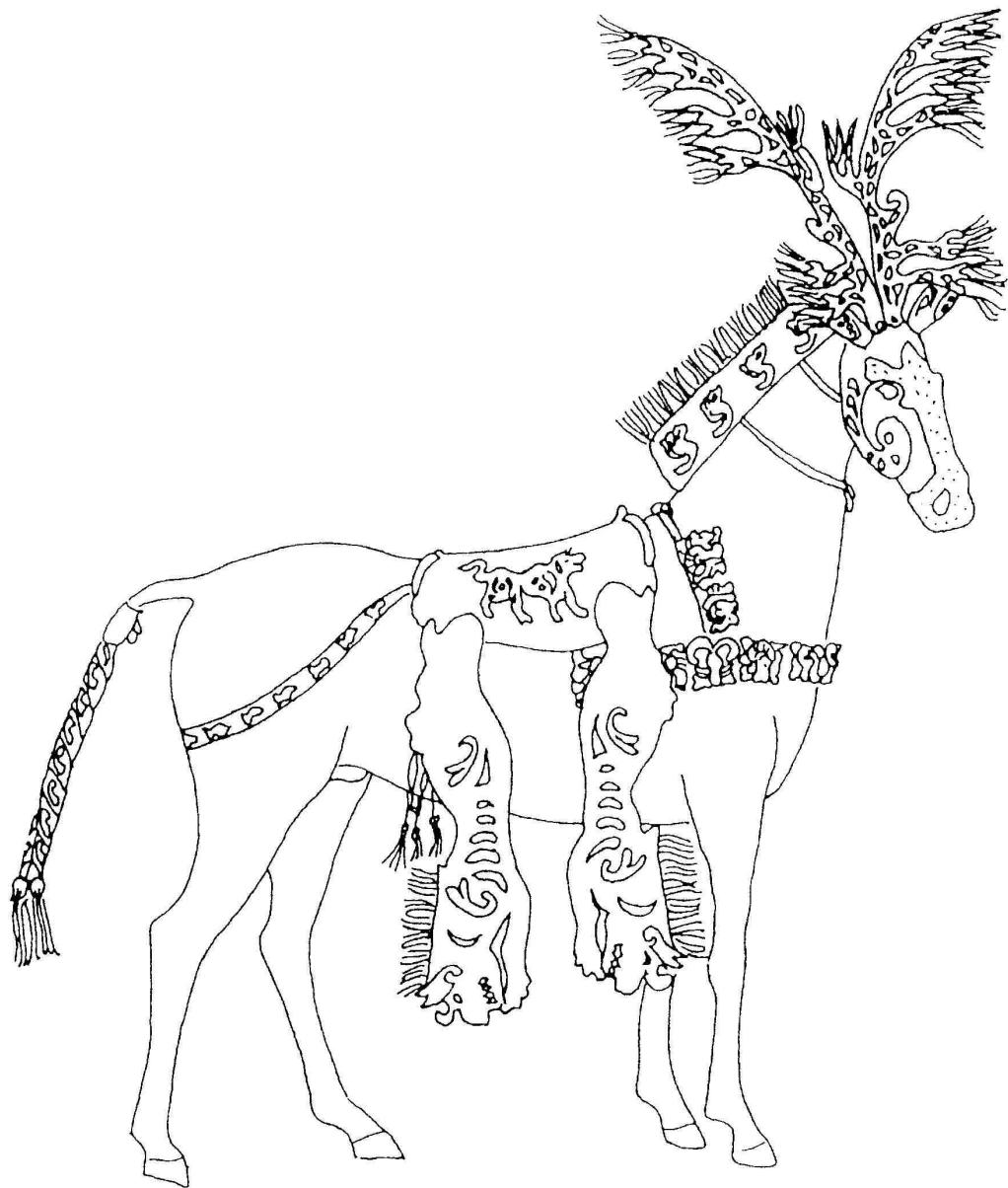

HUN - SZKÍTA MŰVÉSZET

Bérczi Szaniszló, Budapest, 2008

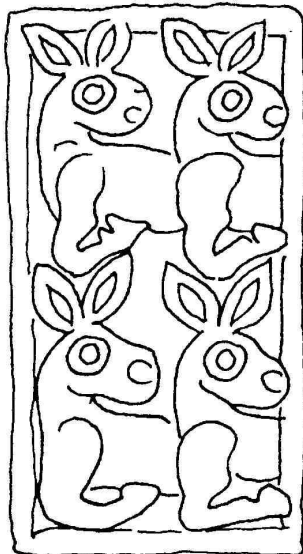

Eurázsianak igen kedvelt, sokak által csodált gazdag művészeti hagyománya az egykor élt hunok és szkiták alkotása. Krónikáink szerint is a mi testvér-népeink ők, és hagyatékuk, a bronz üstök, a gazdag sztyeppein állatstílus művészete a hunok ordoszi országától az altáji, közép-ázsiai és pontuszi szkitákon át egészen a Kárpát-medencéig nyomon követhető. A hunok részleges lovastemetkezés sírjai is végig nyomon követhetők Eurázián át, és területileg átfedésben vannak a honfoglaló magyarok lovastemetkezési tájaival a Kaukázus-Volga-Ural vidéktől hazánkig (Érdy, 2000).

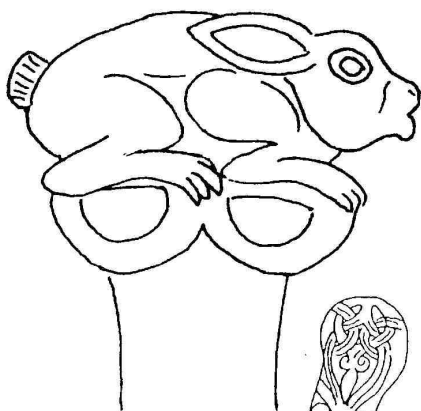

Az eurázsiai hun-szkíta művészetnek az egyik máig fölnyúló ága a szarvas és a ló ábrázolása. Az állatsítlus részeként évezredekken át megőrizte szépségét és kifejezőerejét. Nagy hatással volt a környező népekre is. A hun-szkíta művészetnek fontos mozzanata a később uralkodóvá váló szent állatnak, a lónak, a korábbivá, a szarvassá történő "átöltöztetése". A lovasmetkezőkben a paziriki ásatásoknál került elő először az eltemetett lovakra odakészített agancsos fejdísz. Később találtak szarvasfejdíszes lóábrázolást is. Nalingaotu (Kína) fejdíszes lóva, az eurázsiai krétai ősnép figyelő szarvasai, a paziriki szarvasfejdíszes ló s a filippovkai (Ural-hegység) szkíta szarvas rajza áll itt.

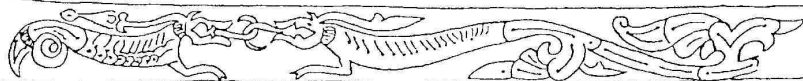
Hun övveret.

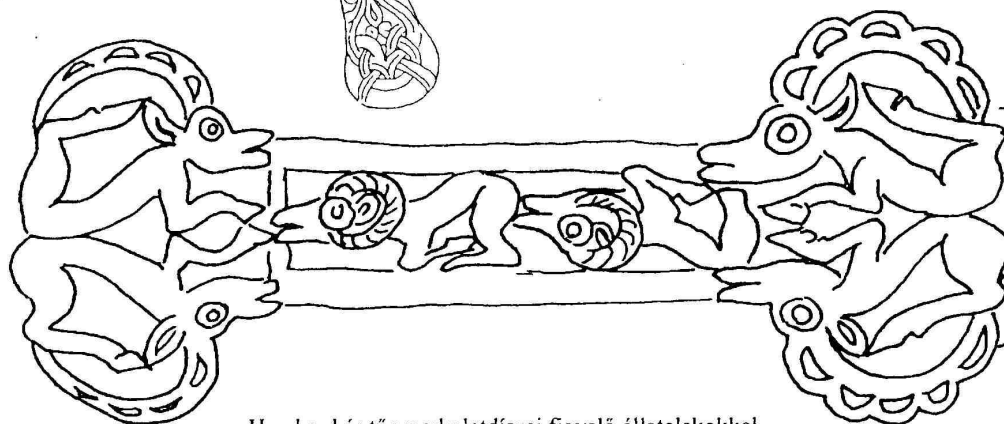
Sárkányküzdelem állatokkal Zalaháshágyon.

A figyelő állatok és az állatküzdelem mesteri ábrázolásai.

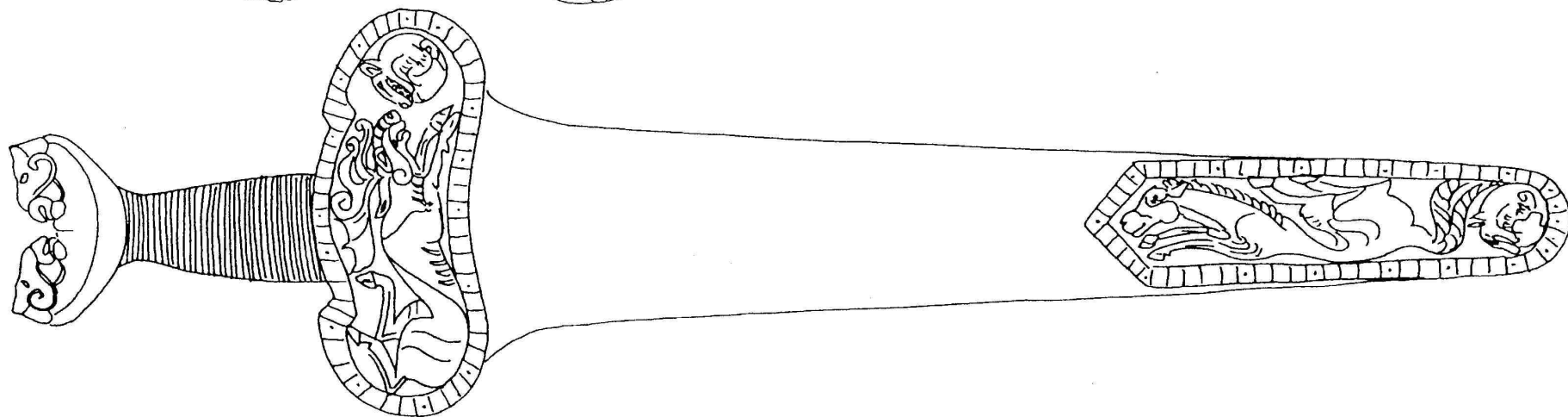
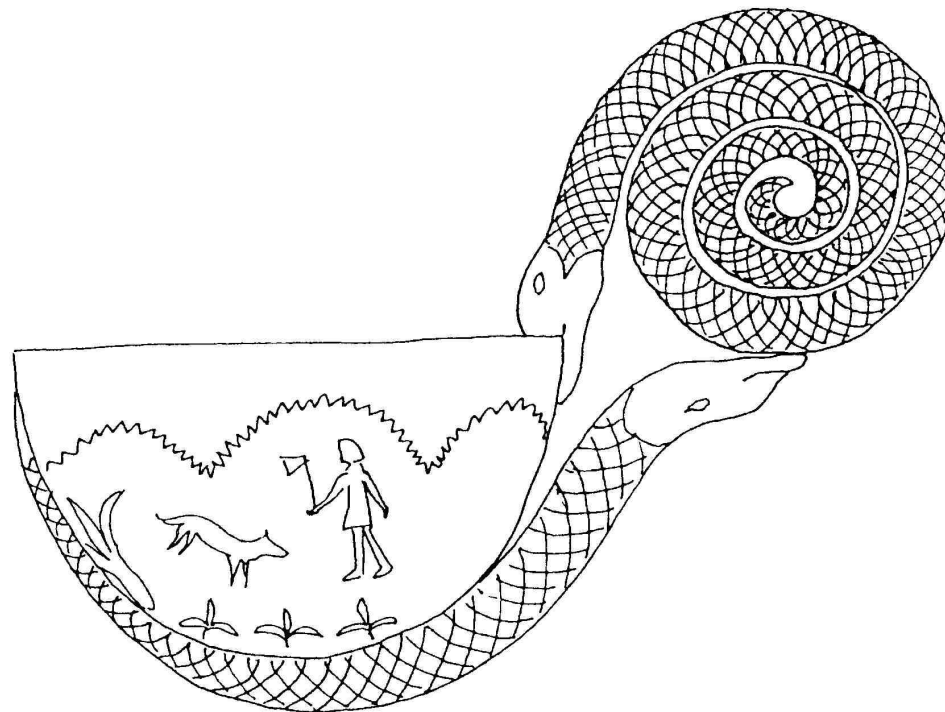
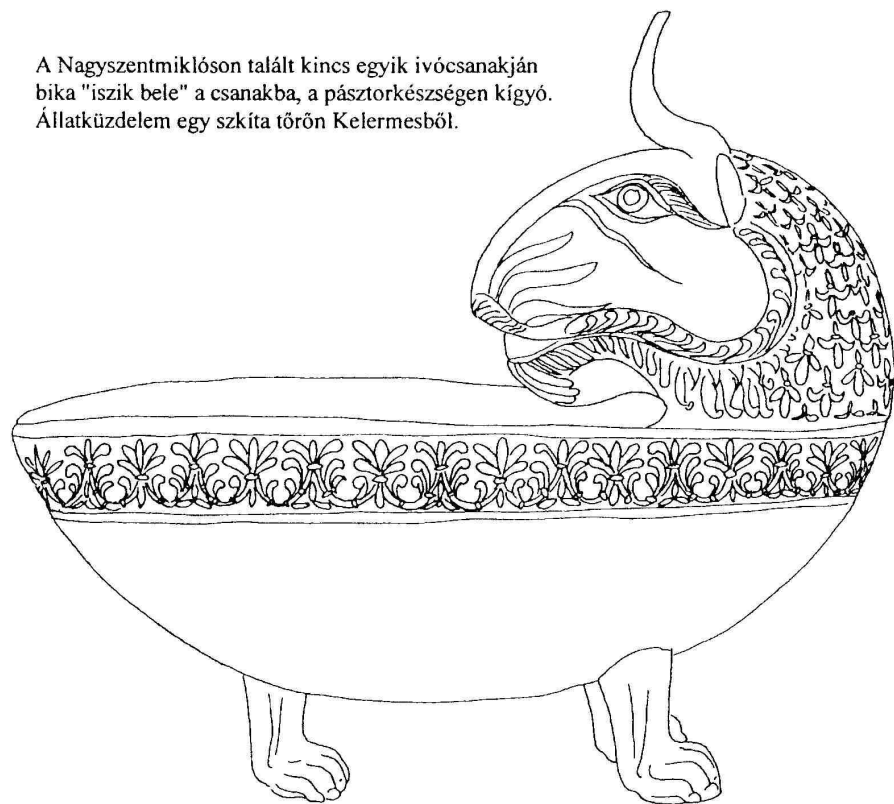

Sárkányküzdelem az Árpád házi királyok Atilla kardján.

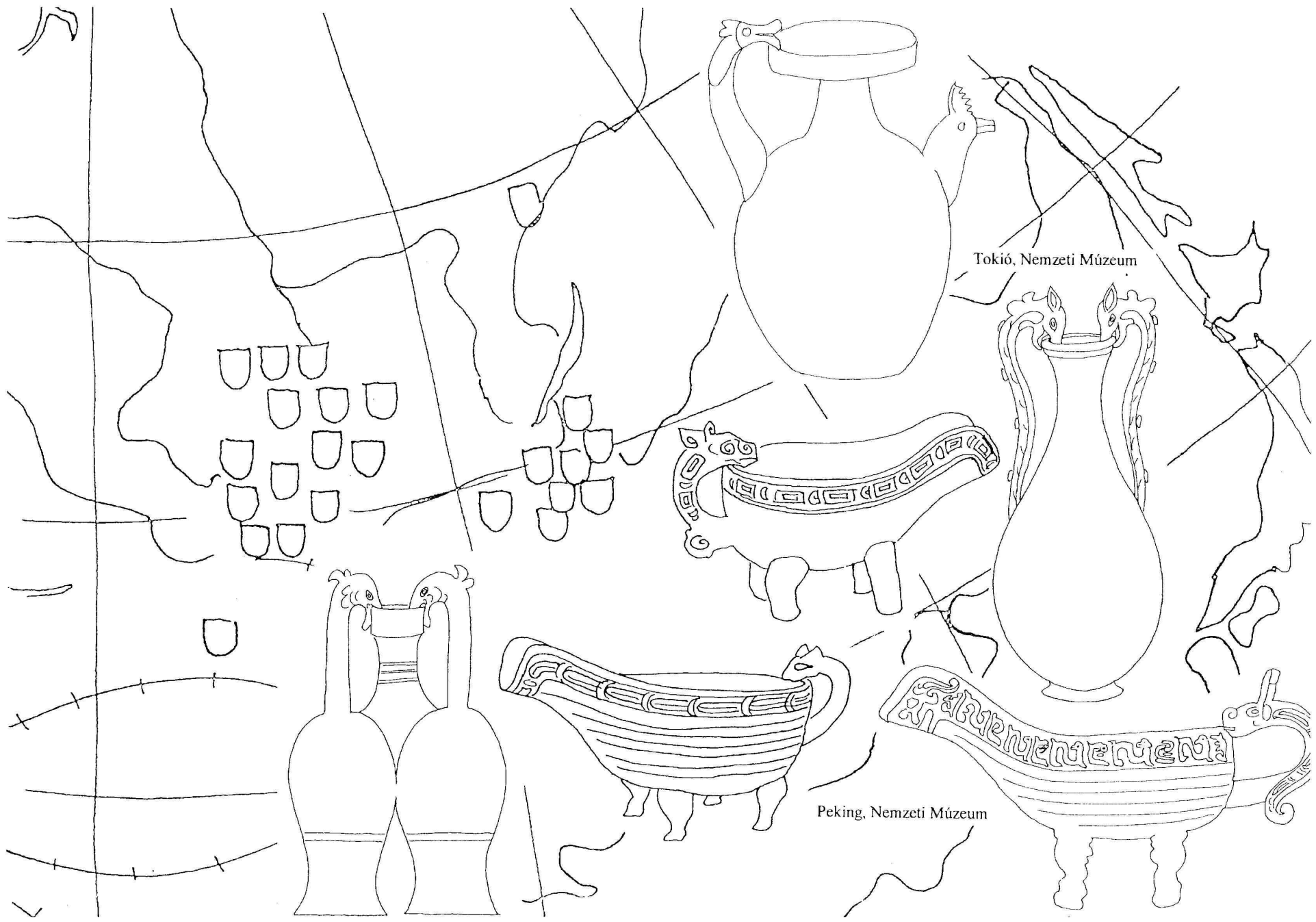
Hun kard és tör markolatdíszei figyelő állatalakkal.

A Nagyszentmiklóson talált kincs egyik ivócsanakján
bika "iszik bele" a csanakba, a pásztorkészségen kígyó.
Állatküzelem egy szkíta törön Kelermesből.

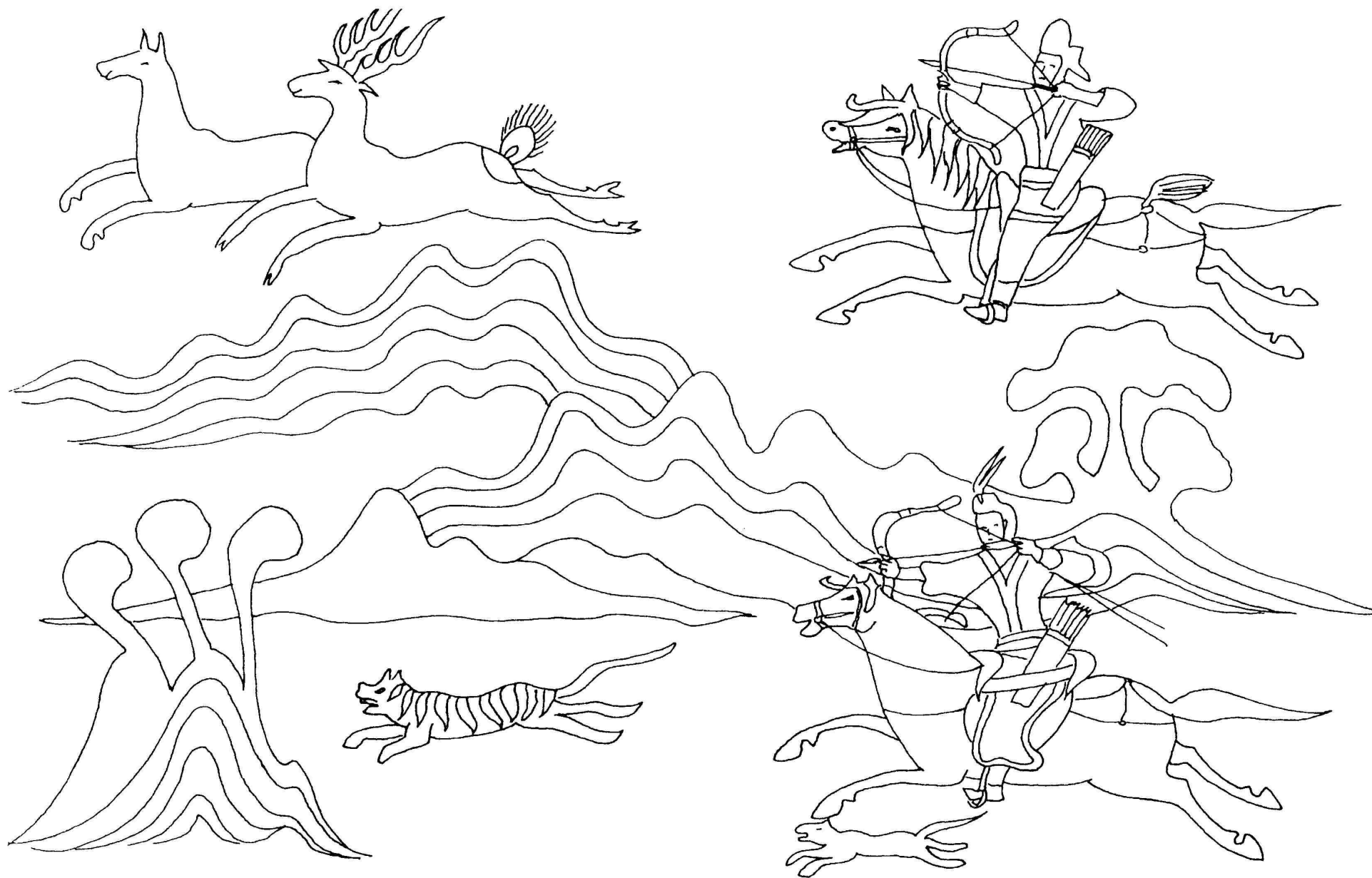

Tokió, Nemzeti Múzeum

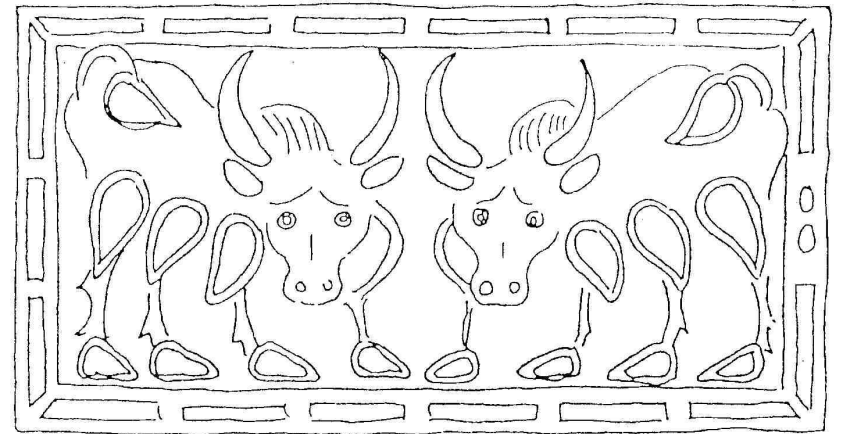
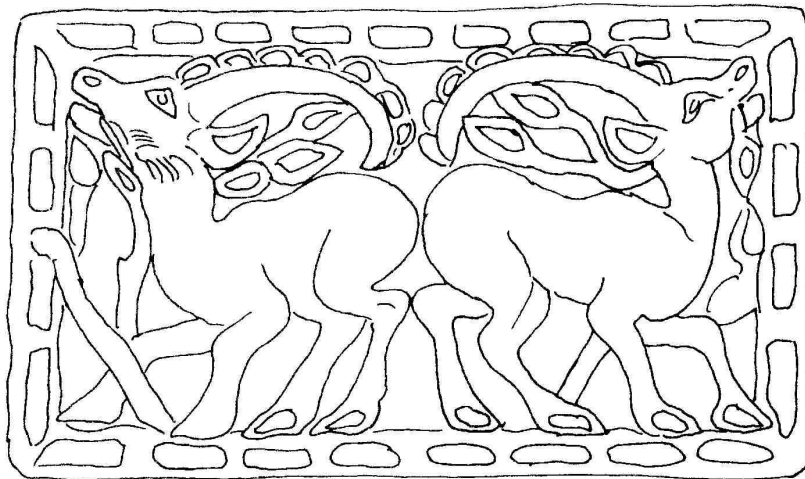
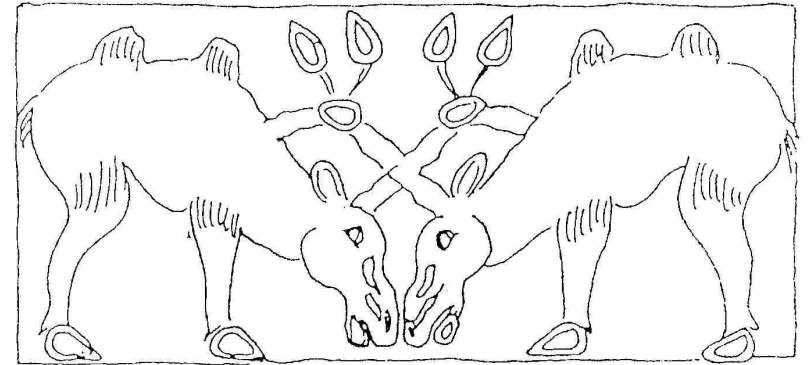
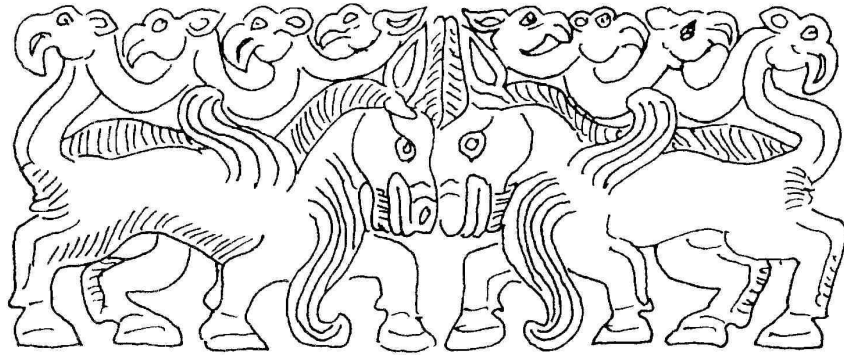
Peking, Nemzeti Múzeum

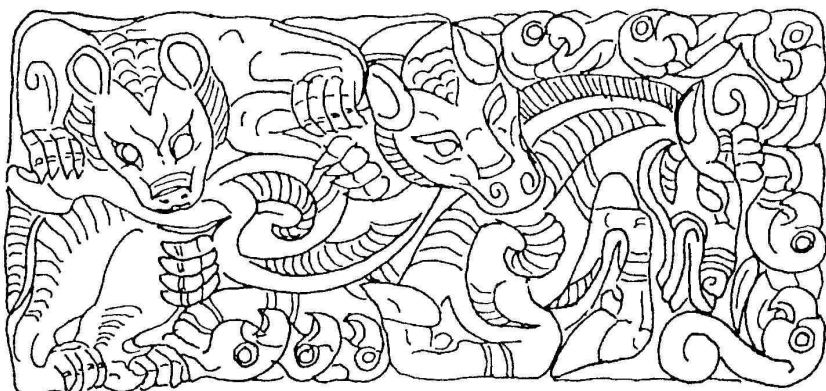
A több évezredes hun-szkíta művészet falfestményei is fennmaradtak a nyugat-kínai Dunhuang barlangjaiban.

Vadászjelenetek ábrázolása. A jelenetet a kínaiává váló hunok és utódaik is tovább vitték, fejlesztették, gazdagították.

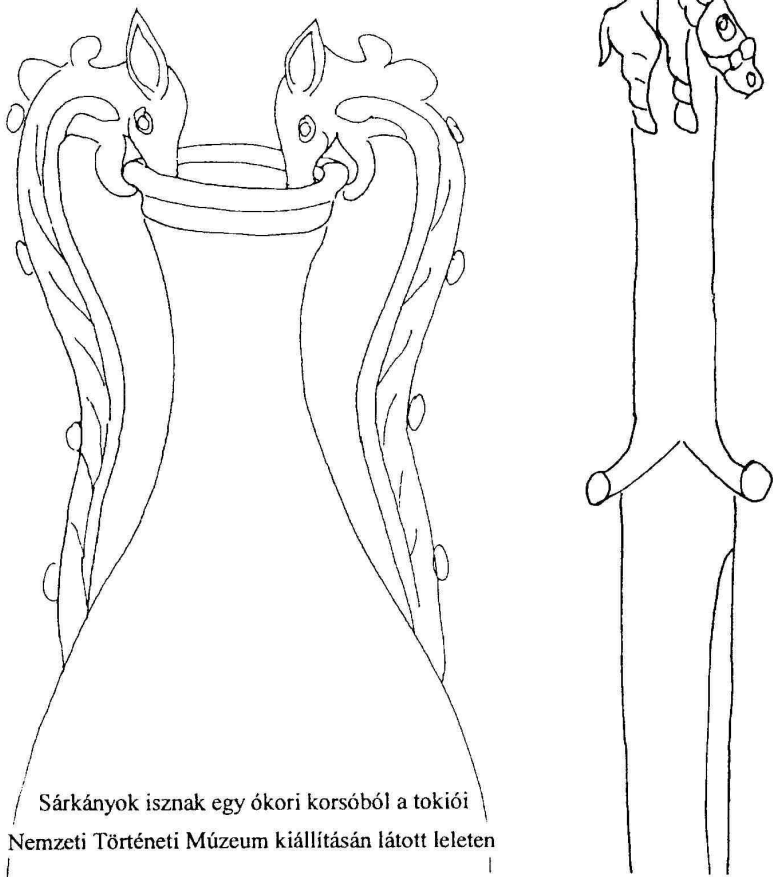

Az ordoszi bronzok a Kínával határos északi területektől a Bajkál-tóig megtalálhatók. A tükörképi párokat gyakran már két csat azonos rajzú, de tükörképi elrendezésű mintázata képviselte az északibb területeken is. Ezért a nevezetes Pihenési jelenet a Szent László legendából, egy szibériai övcsaton, szkíta leletnek van nevezve az Ermitázsban, másutt ugyanezek a tükörszimmetrikus párok hun hagyatéknak. Az életmód, a lovasműveltség és lótenyésztés, a kocsi, a halottkultusz és sok más közös vonás mellett a tükörszimmetrikus övcsatok is a hun-szkíta eurázsiai ősnép közös műveltségi hagyatékát jelenítik meg.

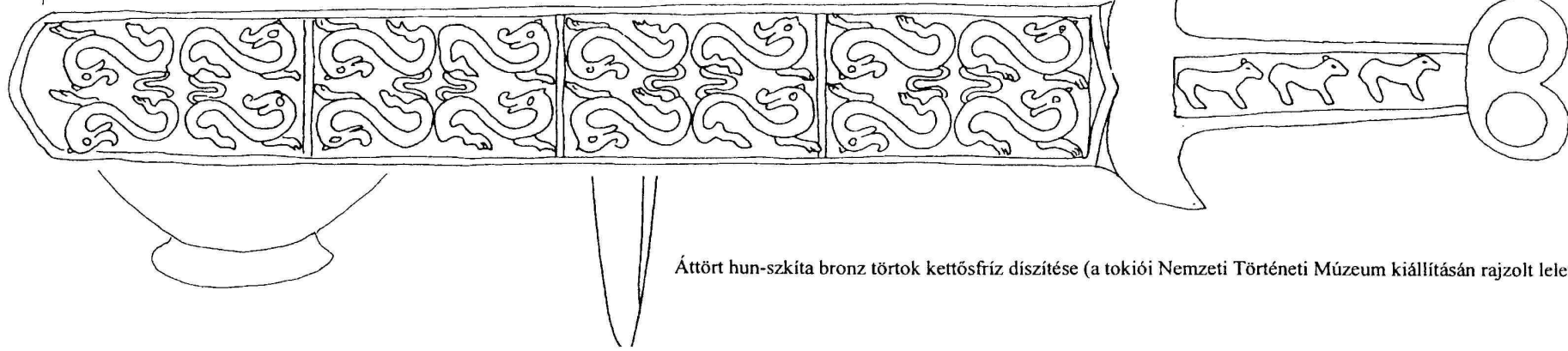

Lovak, tevék, kecskék, szarvasmarhák párosan jelennek meg e vereteken. Az állatküzdelmi jelenetek dinamikusabbak, két egymással szemközti veretre osztottak. Ez a forma elterjedt a kínai vezetői körében is. A bal oldali veretek Európa nagy múzeumaiból valók (London, Stockholm, Budapest), a jobb oldali veretpárt Tókióban rajzoltam. Az alsó két küzdelem különösen érdekes. Az egyiket a Bajkál-tó vidékén végzett legújabb ásatásokon (Ivolga, Deresztuj, Durenj) találták (Minjajev), a jobb szélén álló, letörött sarkú példány azonban kőből van kifaragva. Ez is mutatja, hogy keleten, a hunok, a mítikus hagyományt átvitték az új műveltségi környezetükbe és kínáivá válva is megőrizték.

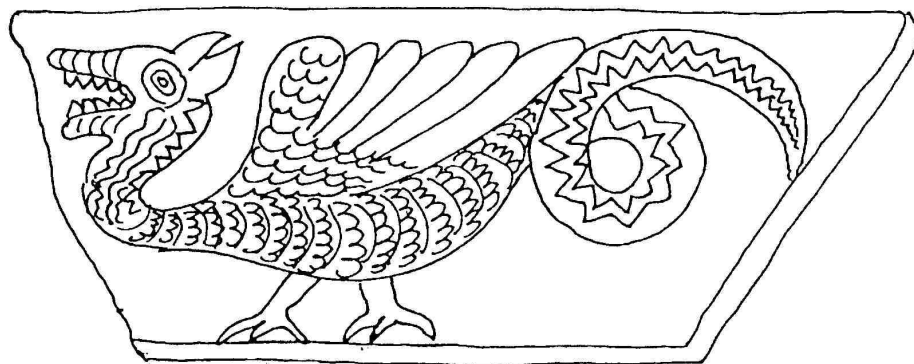
Vaddisznós tör az Arzsan I. Kurgánból

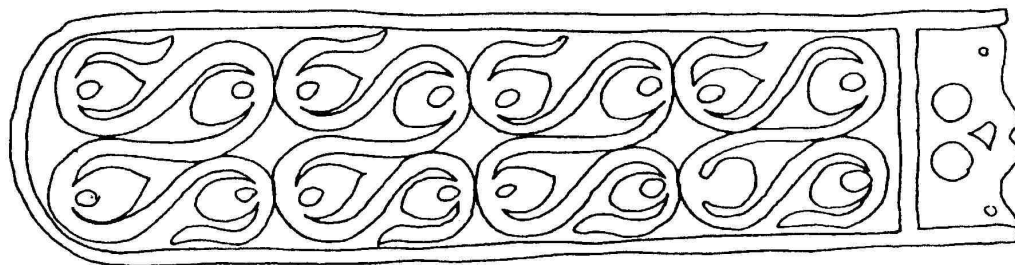
Sárkányok isznak egy ókori korszából a tokiói Nemzeti Történeti Múzeum kiállításán látott leleten

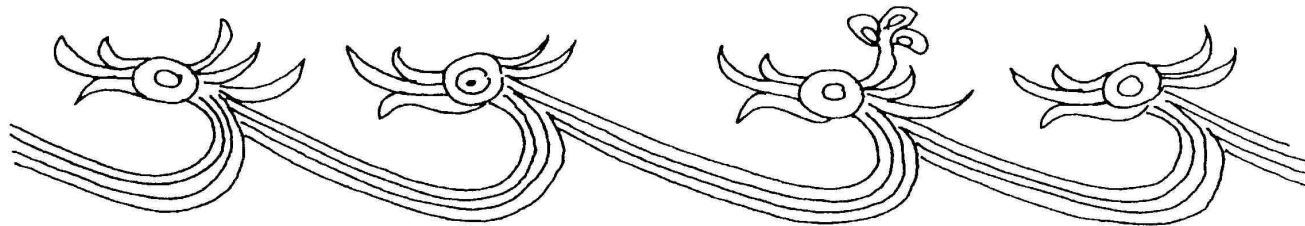
Áttört hun-szkita bronz törtök kettősfríz díszítése (a tokiói Nemzeti Történeti Múzeum kiállításán rajzolt lelet)

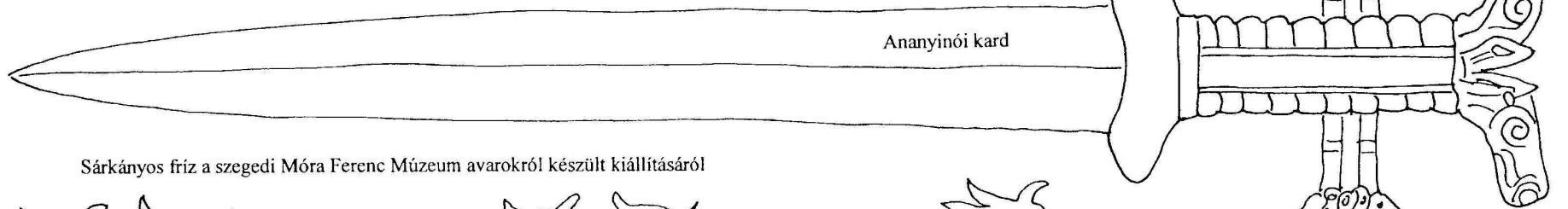
Sárkányos kőfaragás Solymárról

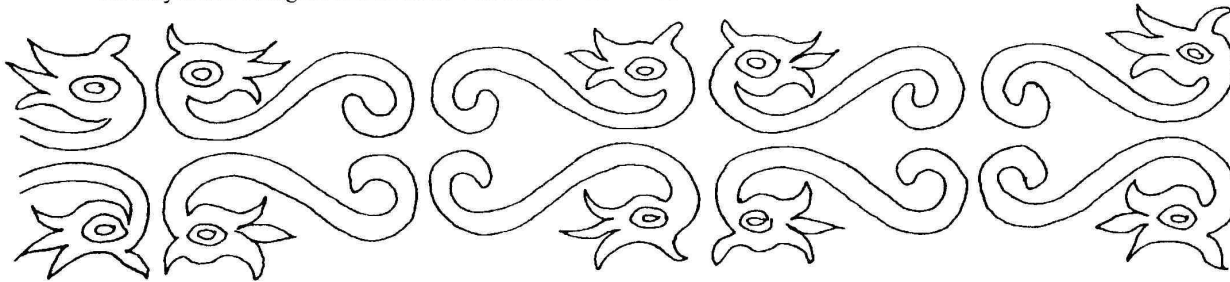
Szíjvég Tiszafüred-Majorosról

Sárkányos cserépdíszítés a szegedi Móra Ferenc Múzeum avarokról készült kiállításáról

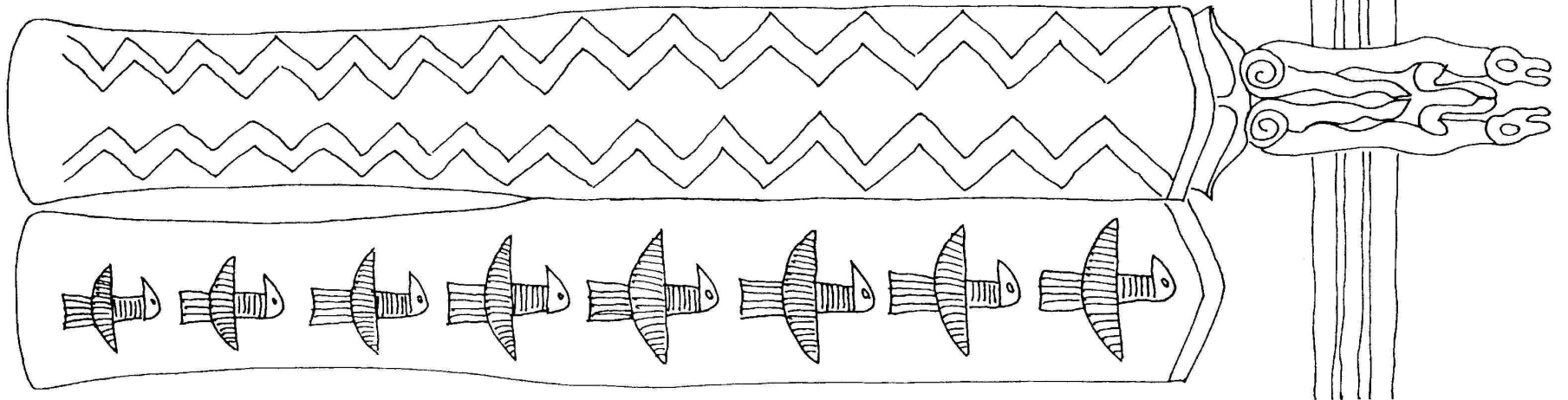

Ananyinói kard

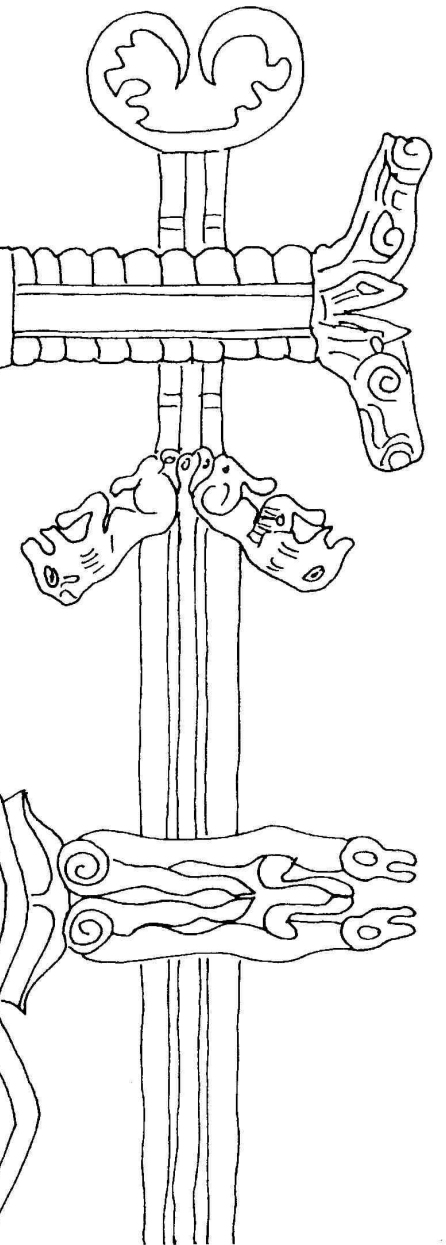

Sárkányos fríz a szegedi Móra Ferenc Múzeum avarokról készült kiállításáról

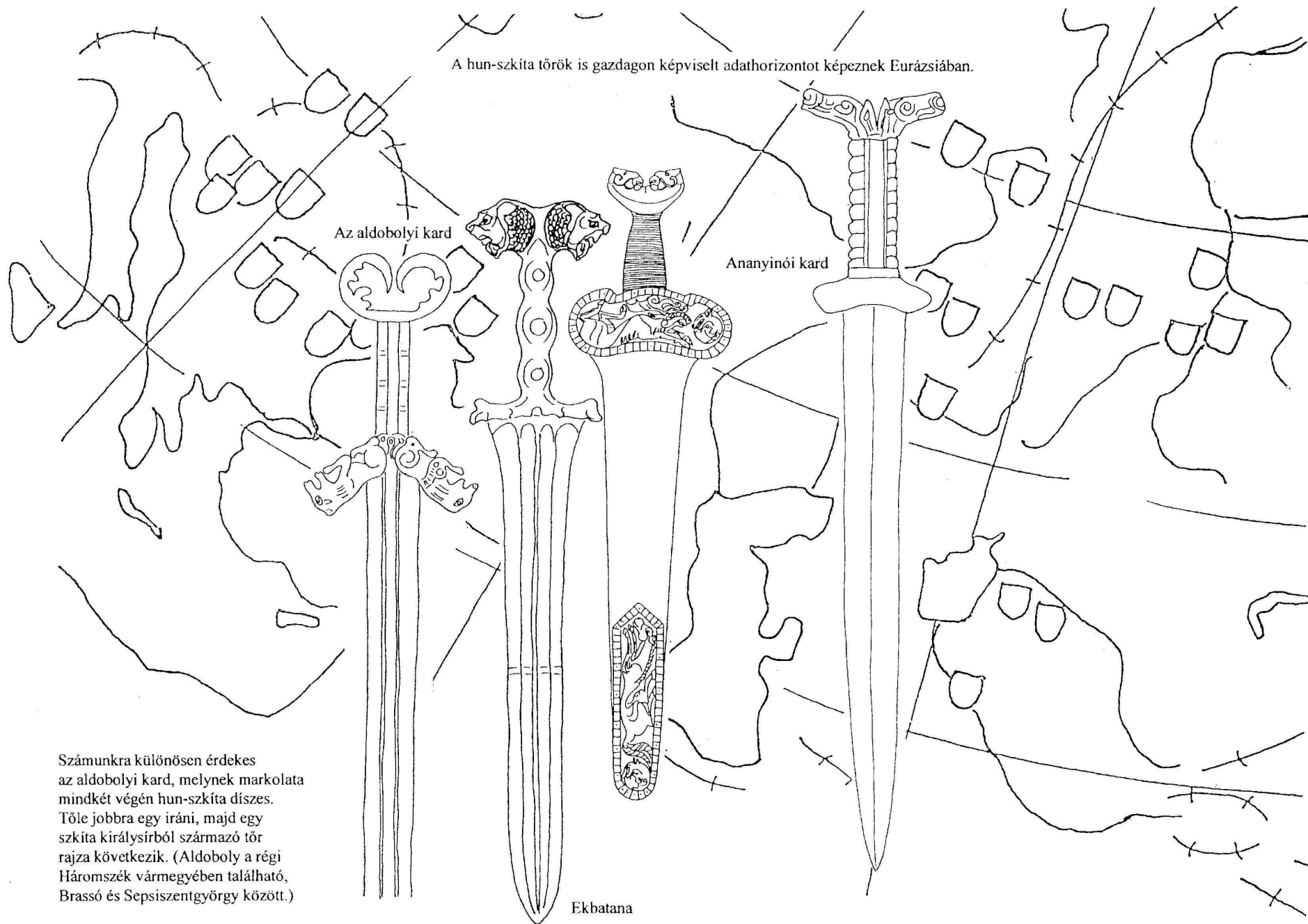
Hun-szkíta bronz kettős-törtök (a tokiói Nemzeti Történeli Múzeum kiállításán rajzolt lelet)

Az aldobolyi kard részlete

A hun-szkíta török is gazdagon képviselt adathorizontot képeznek Euráziában.

Az aldobolyi kard

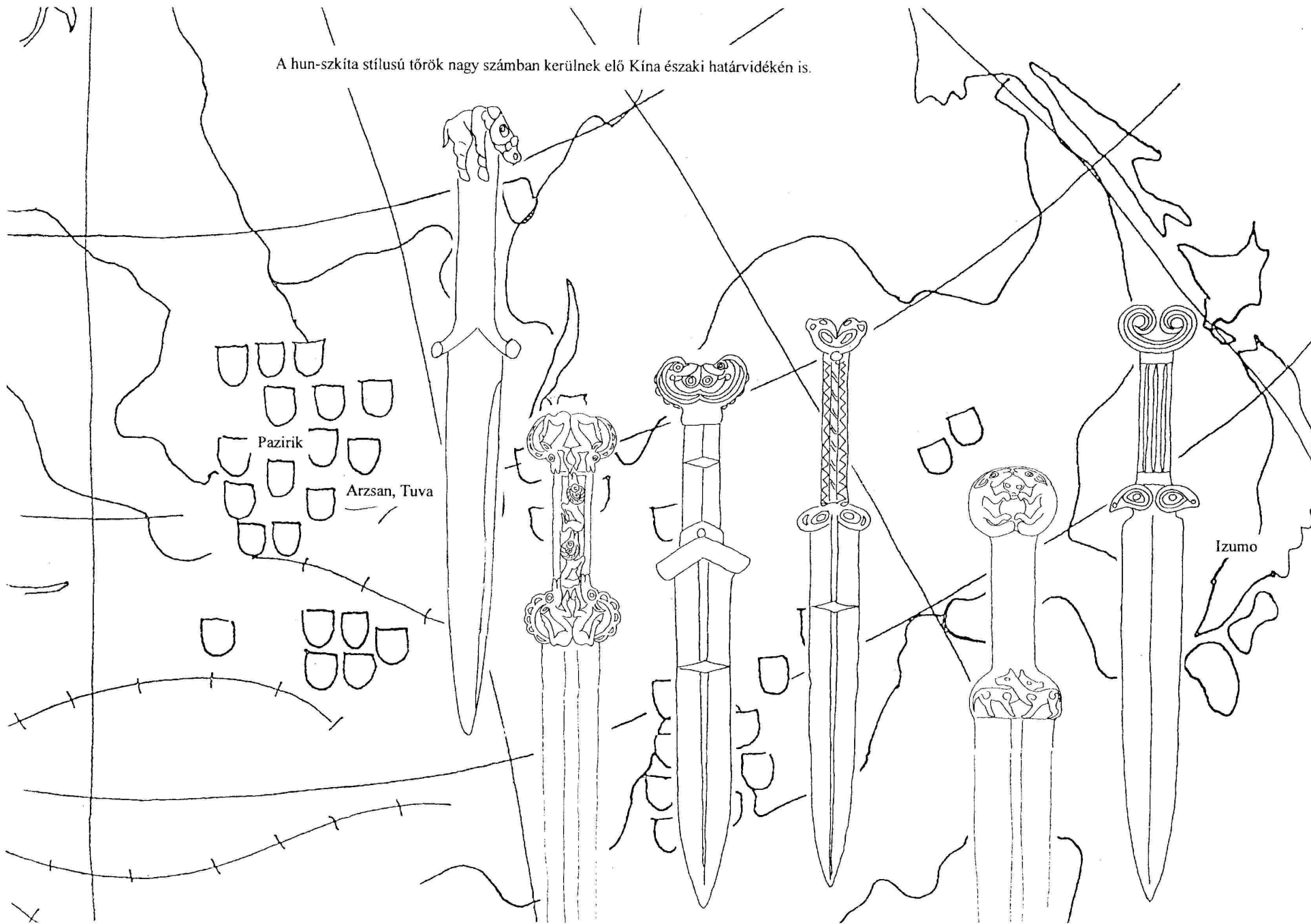
Ananyinói kard

Ekbatana

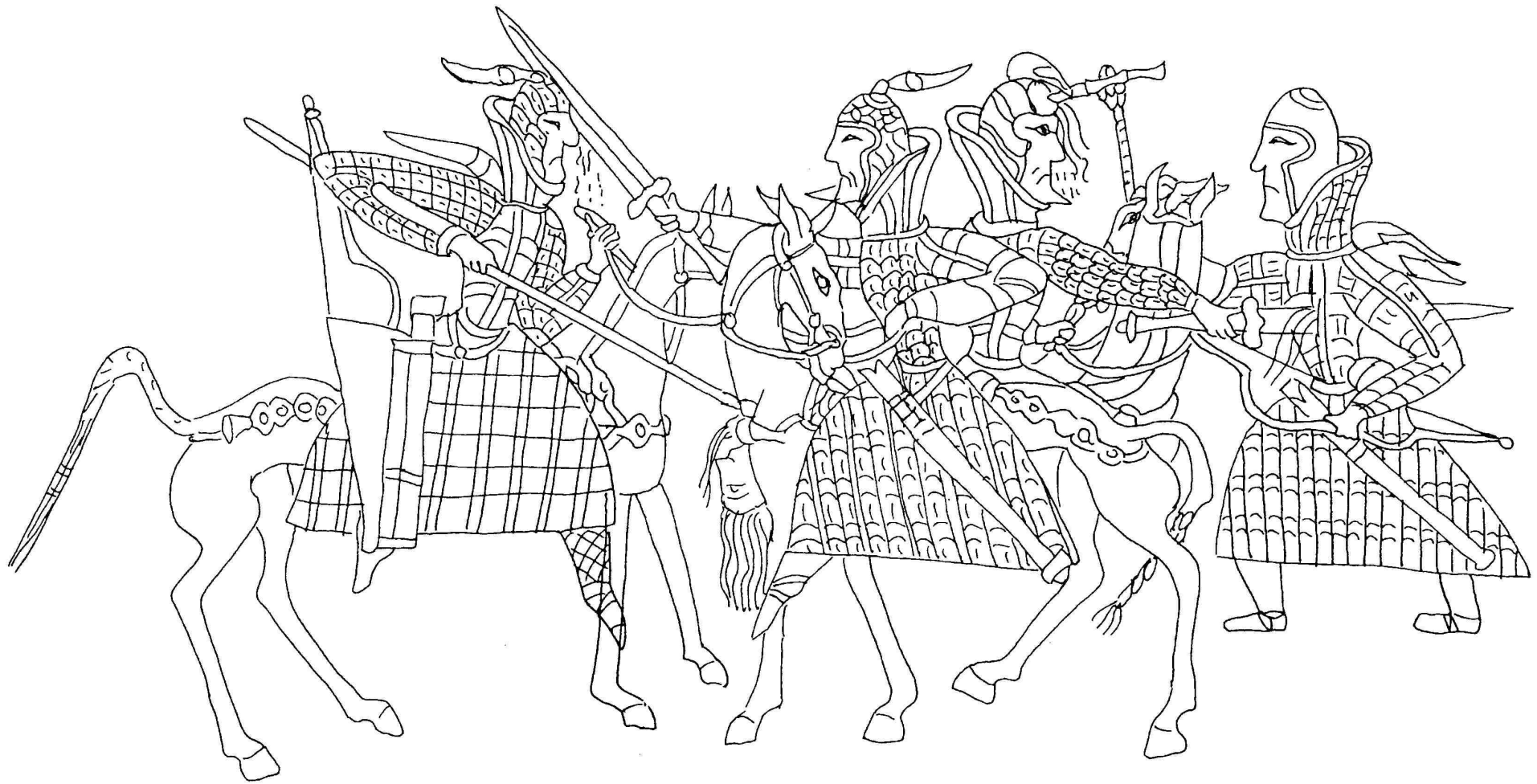
Számunkra különösen érdekes az aldobolyi kard, melynek markolata mindkét végén hun-szkíta díszes. Tőle jobbra egy iráni, majd egy szkíta királysírból származó tör rajza következik. (Aldoboly a régi Háromszék vármegyében található, Brassó és Sepsiszentgyörgy között.)

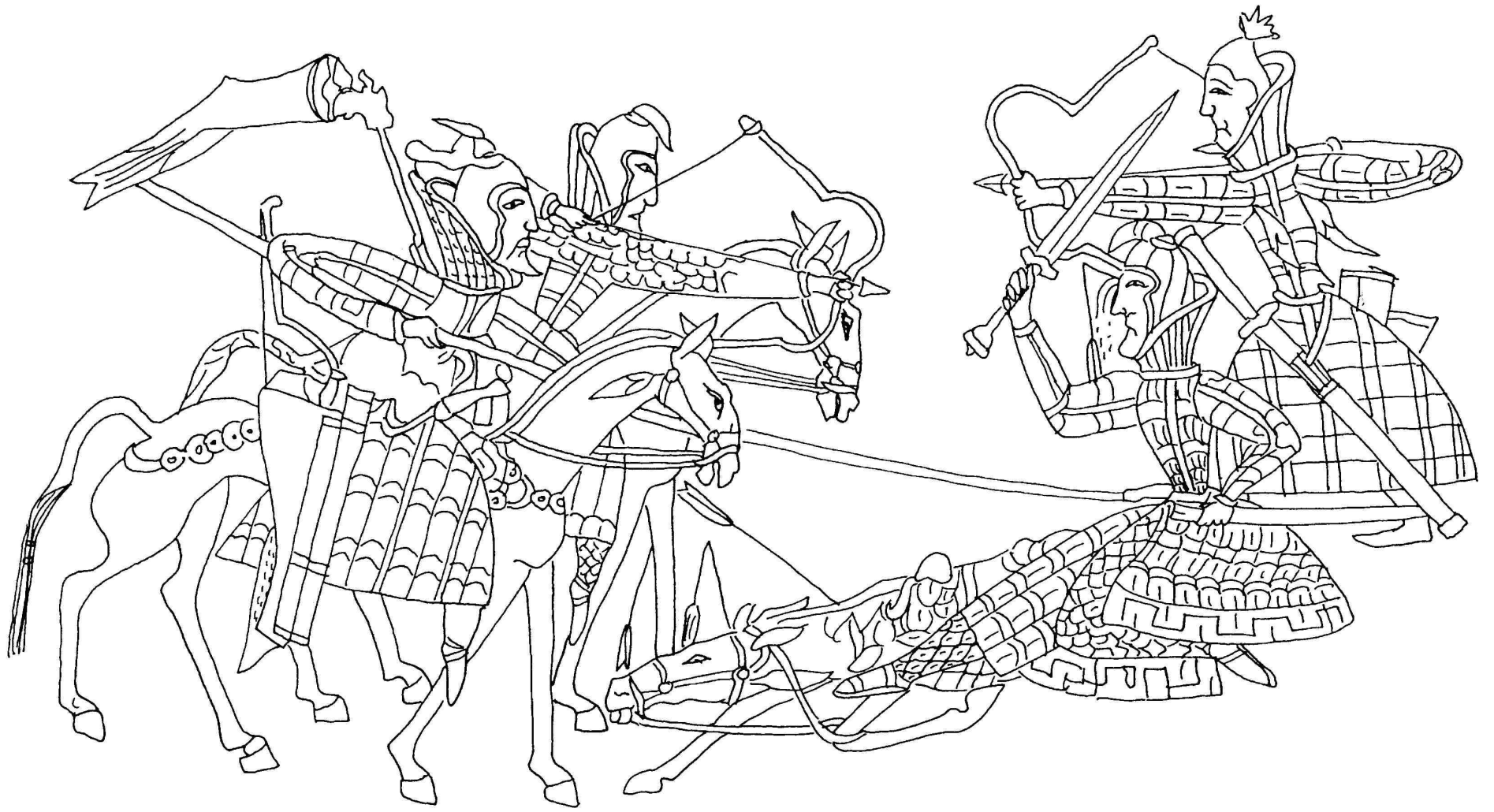

A hun-szkíta stílusú török nagy számban kerülnek elő Kína északi határvidékén is.

Különleges lelet Közép-Ázsiában az orlati lemez. Csatajelenetet ábrázol, melyen páncélos vitézek küzdenek egymással.

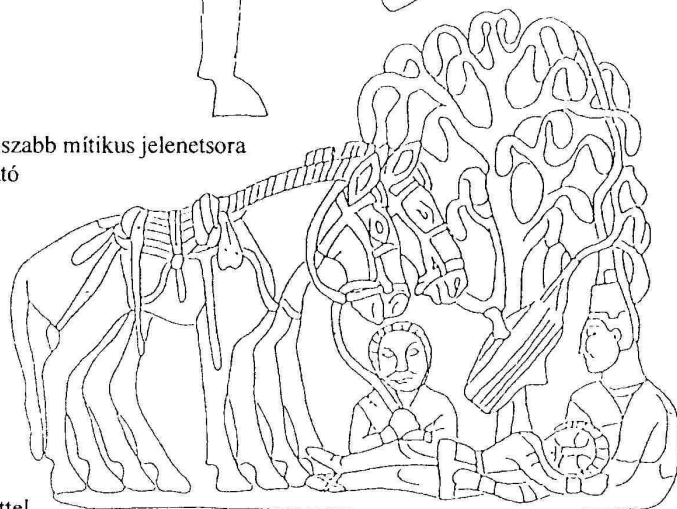

Szent László búcsúzik Váradtól (Bögöz).

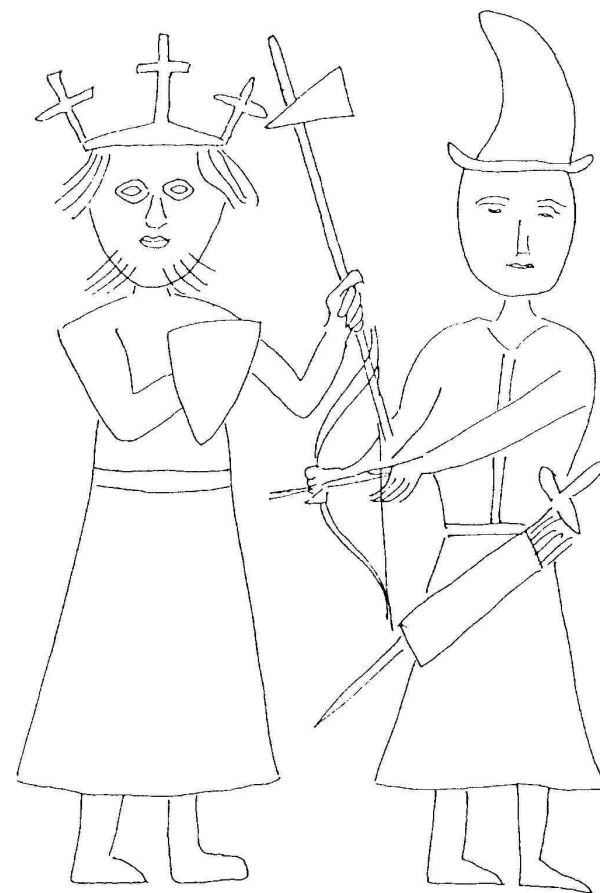
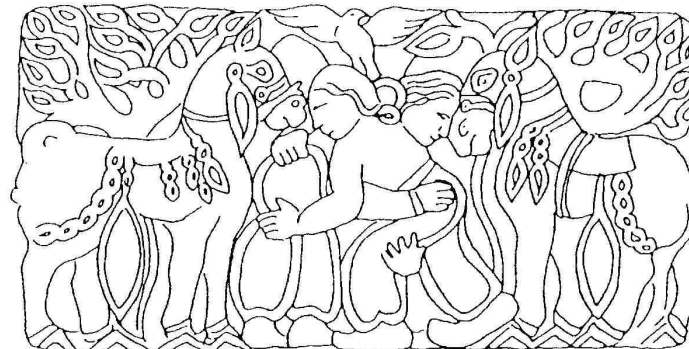

A máig élő hun-szkíta művészet leghosszabb mítikus jelenetsora a magyarországi templomokban található Szent László legendájában maradt fenn.

Szibériai aranylemez a pihenési jelenettel.

Ordoszi bronz a birkózási jelenettel, álló lovakkal a háttérben.

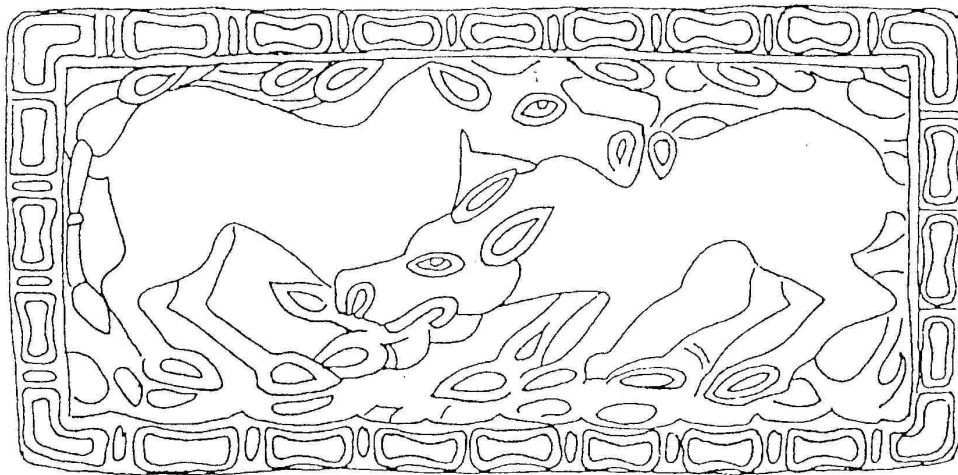

Szent László és a kun küzdelme egy székelőföldi kályhacsempén.

Állatküzdelem a Xigoupanból származó vereten.

Lovak harca egy deresztuji bronzvereten.

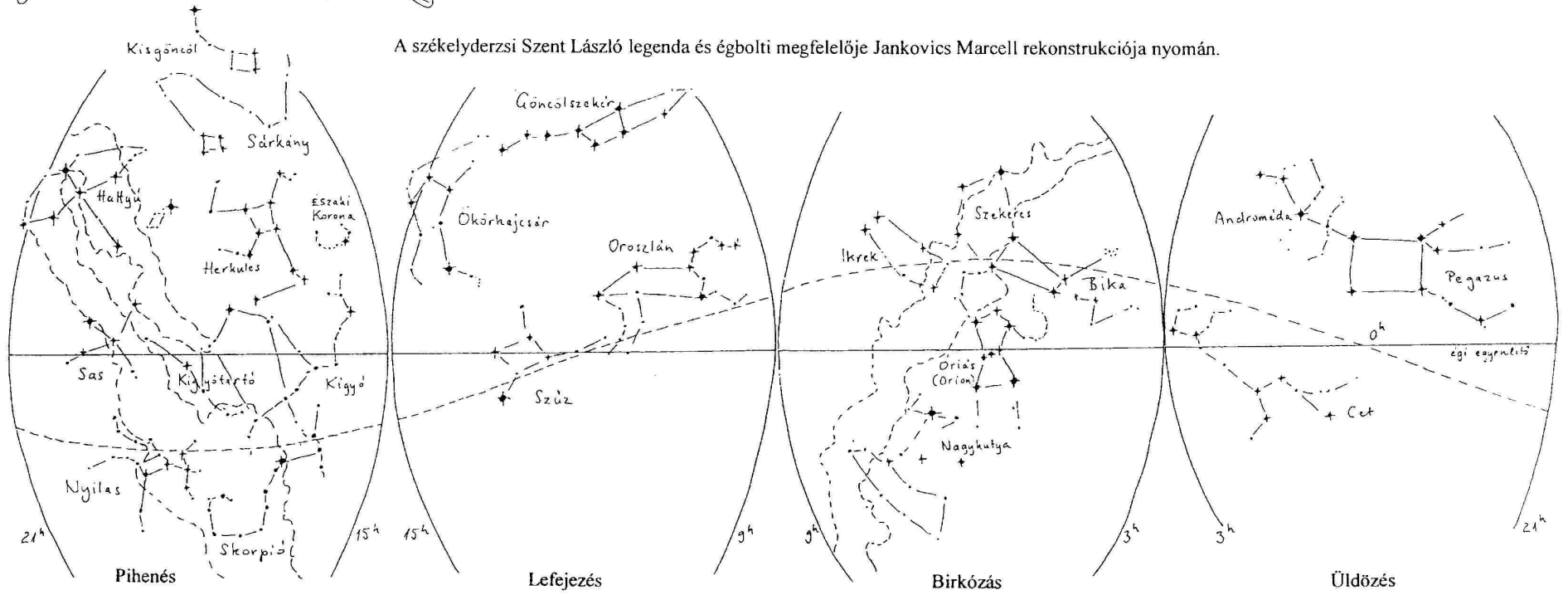

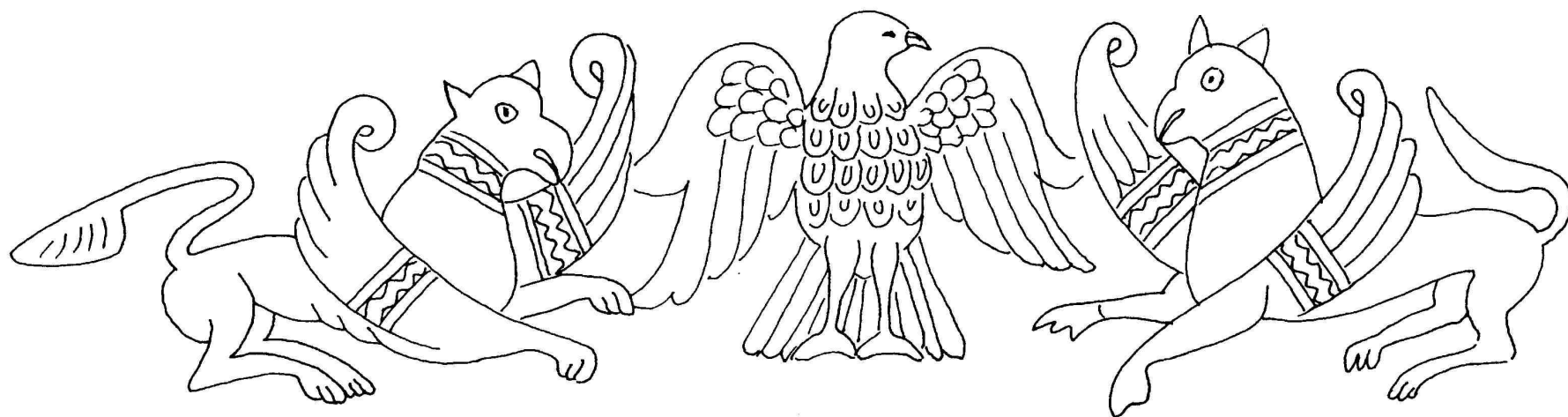
Szent László és a kun birkózása lovak küzdelmével kísérve.

A birkózás Kakaslomnicről, a lovak magyar lovasszobrokról készült rajzaim alapján kerültek az összeállításba.

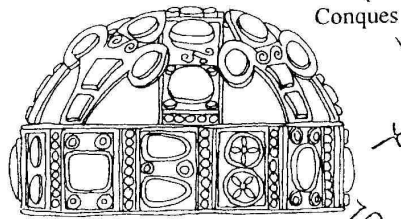
A székelyderzsi Szent László legenda és égbolti megfelelője Jankovics Marcell rekonstrukciója nyomán.

Az égberagadás szent madara Lehel kürtjén és a solymászat ősi hagyománya ezüstitálakon és kályhacsempén.

Conques

A hun-szkíta lovasnépek máig fennmaradt alkotásai az egykor megszervezett államok. Az eurázsiai királyi koronák néhány típusa jelzi, milyen mítikus jelképeket olvasztottak össze akkor, amikor a közösség vezetőjének fejére helyezett diadémmal ősi erőket is meg akartak jeleníteni.

Csomaköz

A keresztpántos abroncskorona pártával együtt alkotja a Magyar Szent Korona szerkezetét, melyen a keresztény szentek és jelképek ábrázolása az uralkodó díszítés.

Novocserkaszk

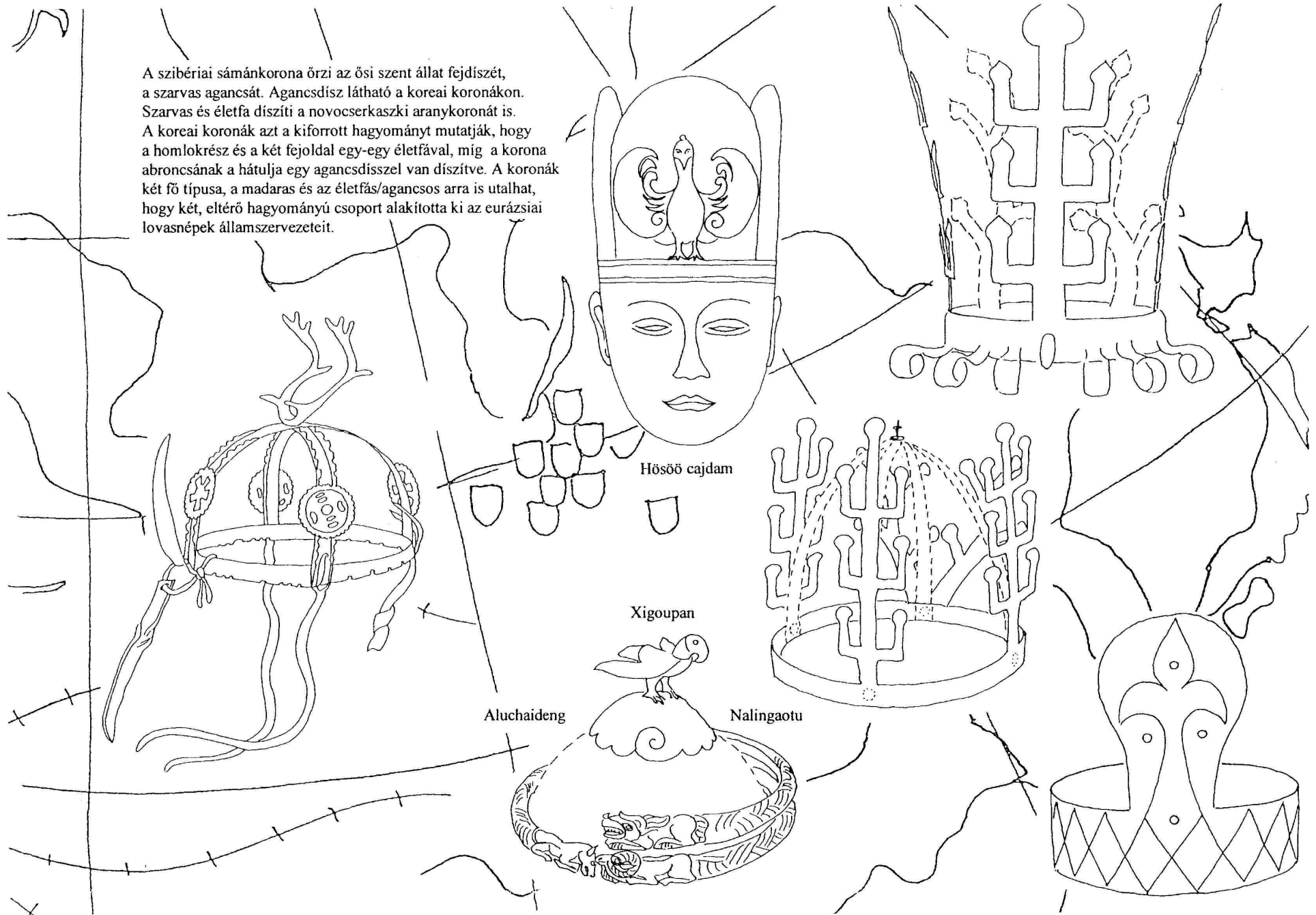
A pártus koronán madáralak jelenik meg, mely több más keleti korona ékessége is. Közülük itt Kül Tegin síremlékéről a hős fejszobrát mutatjuk be Hösöö cajdam-ból, (Arhangaj tartomány, Mongólia) és az aluchajdengi hun aranykorona bólogató madaras koronáját Ordoszból, Kinából. A Tókiói Nemzeti Történeti Múzeumban látott korona díszét tekinthetjük lófejnek, virágnak, de madáralaknak is.

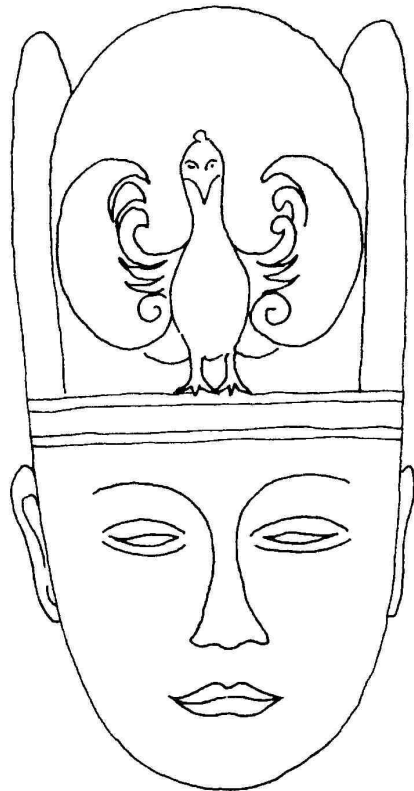

Orlat

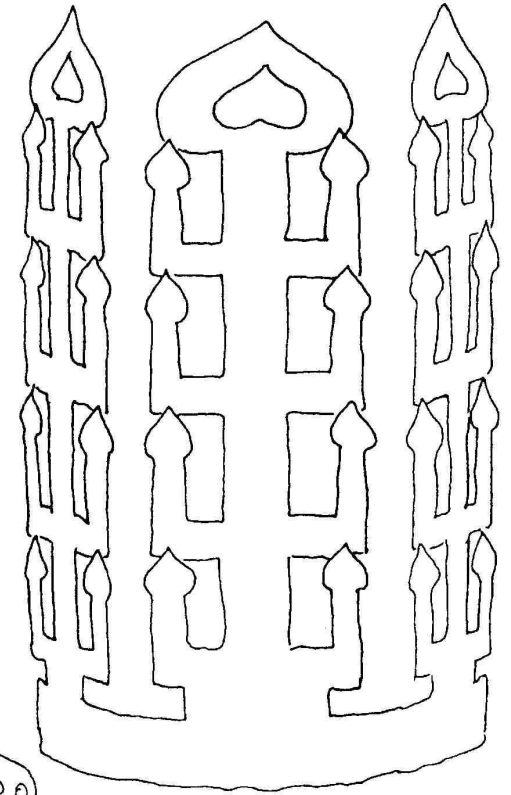
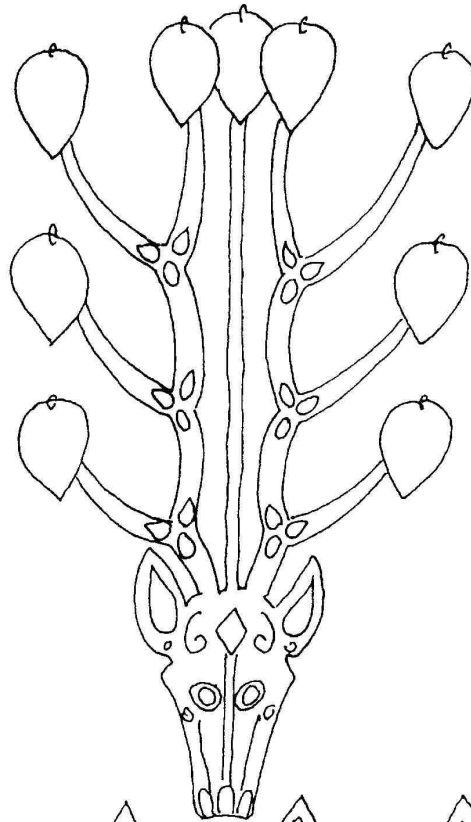

A szibériai sámánkorona őrzi az ősi szent állat fejdíszét, a szarvas agancsát. Agancsdísz látható a koreai koronákon. Szarvas és életfa díszíti a novocserkaszki aranykoronát is. A koreai koronák azt a kiforrott hagyományt mutatják, hogy a homlok rész és a két fejjel egy-egy életfával, míg a korona abroncsának a hátulja egy agancsdíszrel van díszítve. A koronák két fő típusa, a madaras és az életfás/agancsos arra is utalhat, hogy két, eltérő hagyományú csoport alakította ki az eurázsiai lovasnépek államszervezetét.

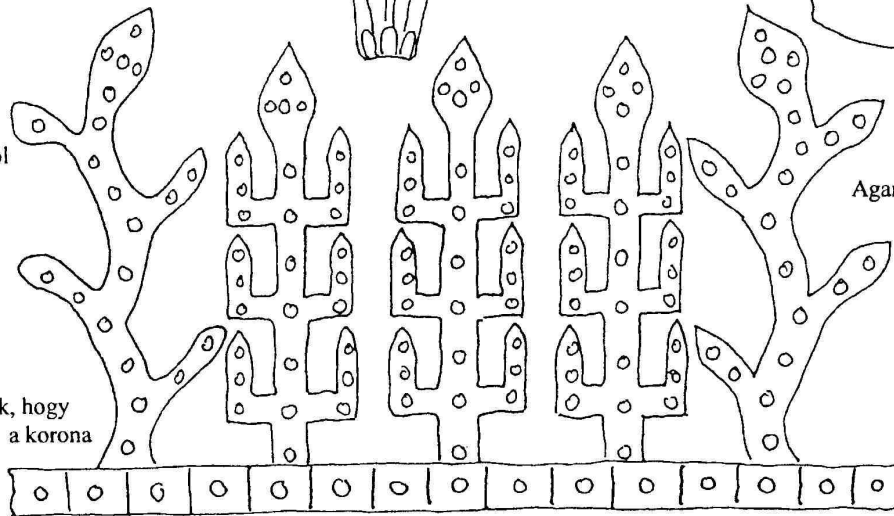

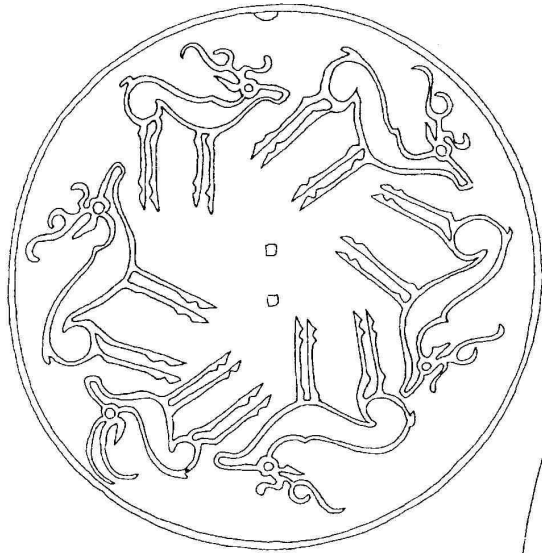
Kül Tegin síremlékéről a hős
fejszobrát mutatjuk be Hösöö cajdam-ból
(Arhangaj tartomány, Mongólia)

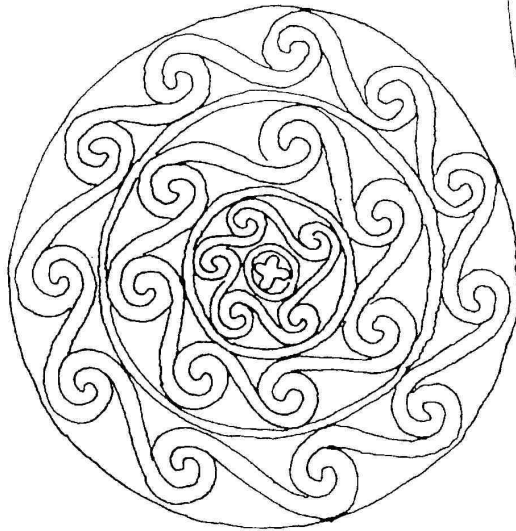
Agancsdísz látható a koreai koronákon.

A koreai koronák azt a kiforrott hagyományt mutatják, hogy a homlok rész és a két fejdal egy-egy életfával, míg a korona abroncsának a hátulja egy agancssal van díszítve.

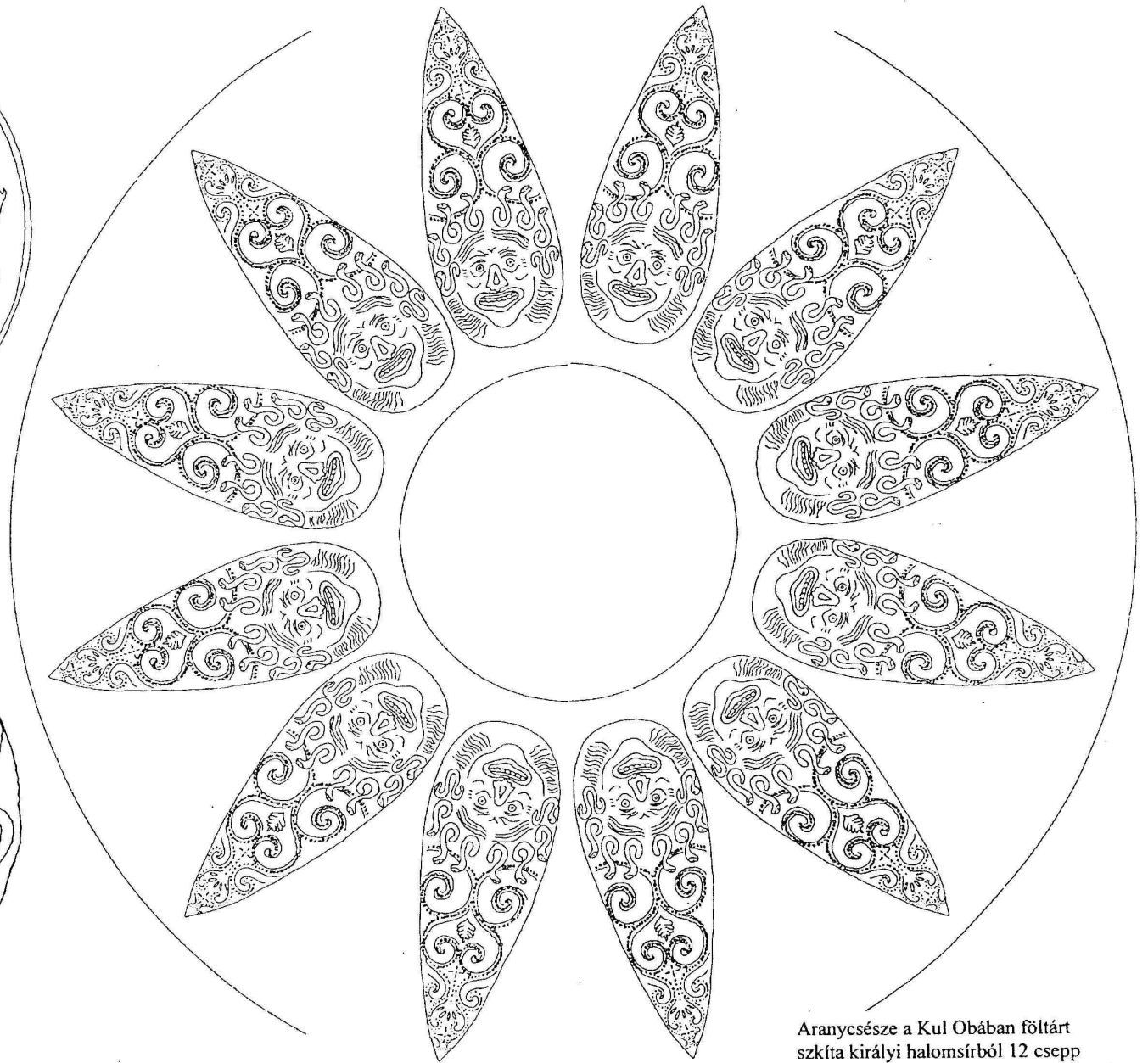

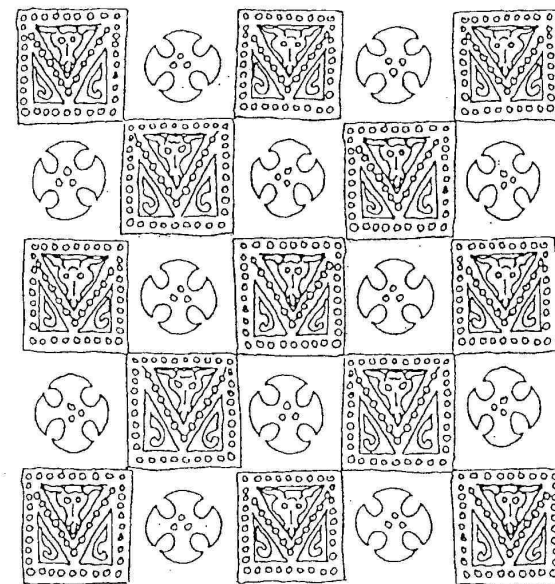
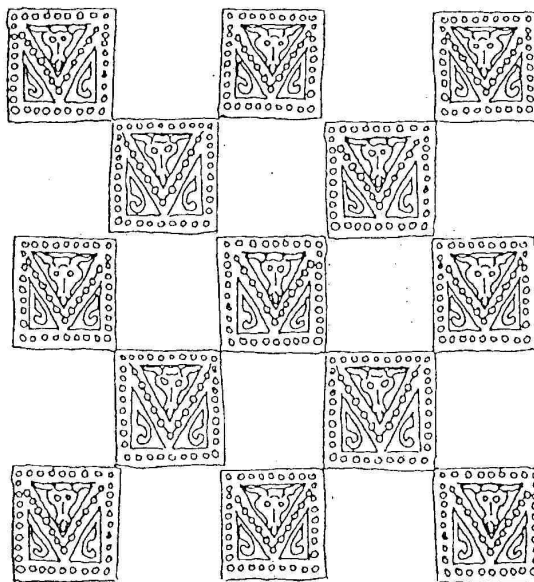
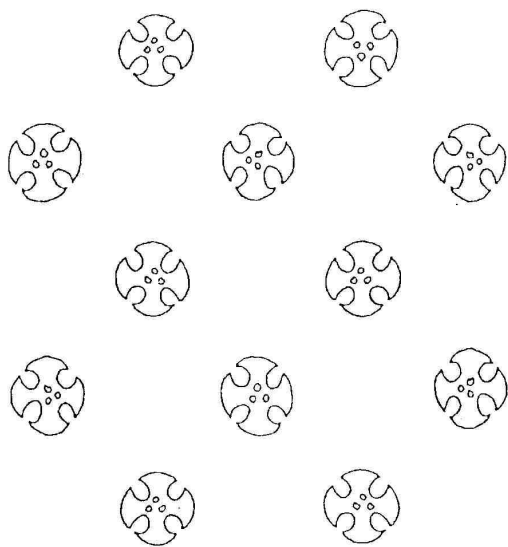
Hun-szkíta tükör az Altáj-hegységből
körbejáró szarvasok díszítésével.

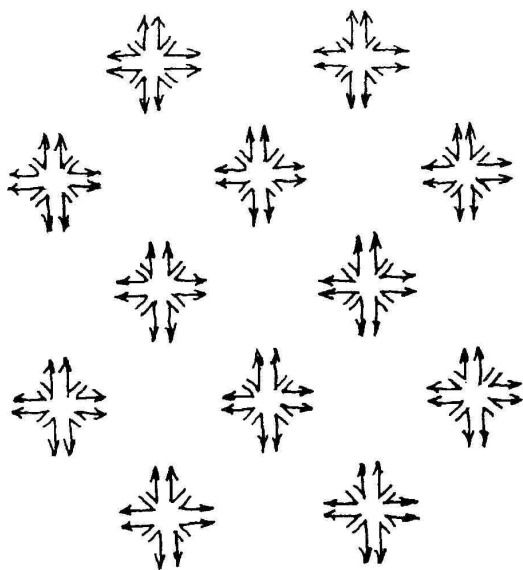
Tükörhátlap a Pontuszvidékről
Forgó örvényes díszítéssel.

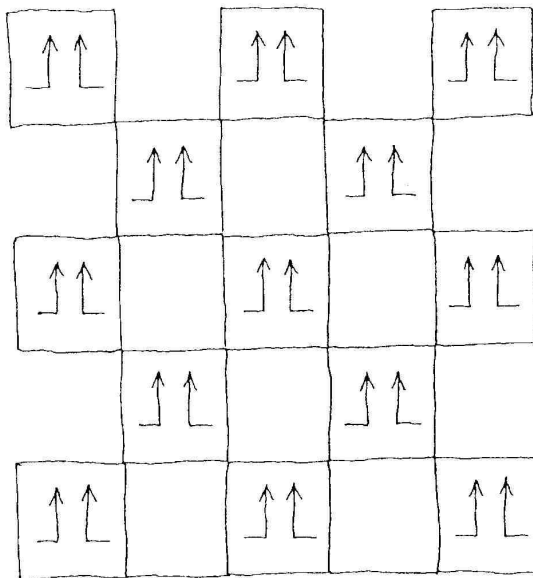
Aranycsésze a Kul Obában föltárt
szkíta királyi halomsírból 12 csepp
alakban elrendezett kettősfríz-mintával.

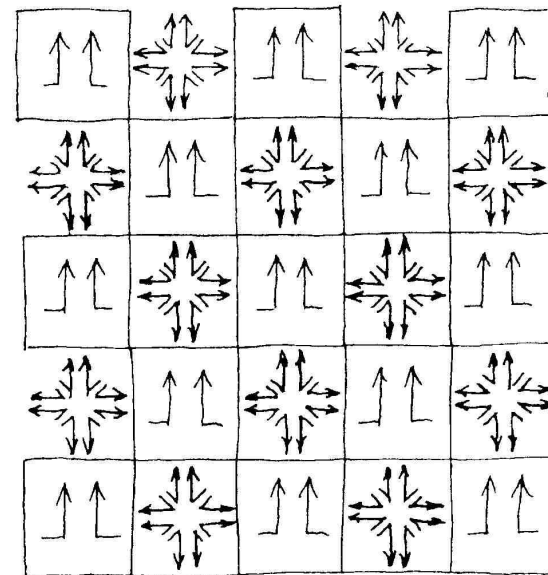
A hun-szkita díszítőművészet gazdag intuitív matematikájú síkmintázatokat hagyott ránk. Jellemző ezekre az összetett mintázatú ábrázolás. A paziriki kurgán egyik nyeregtakaróján is kétféle mintázat képez "sakktáblás" díszítést: egy virágokból álló mintázat p4m szimmetriával, és egy lófejekkel díszített sötétebb tónusú mintázat cm szimmetriával. (p4m/cm).

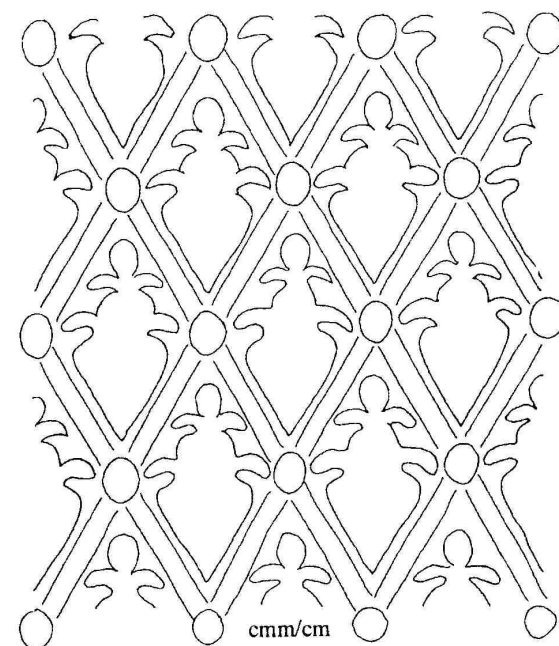
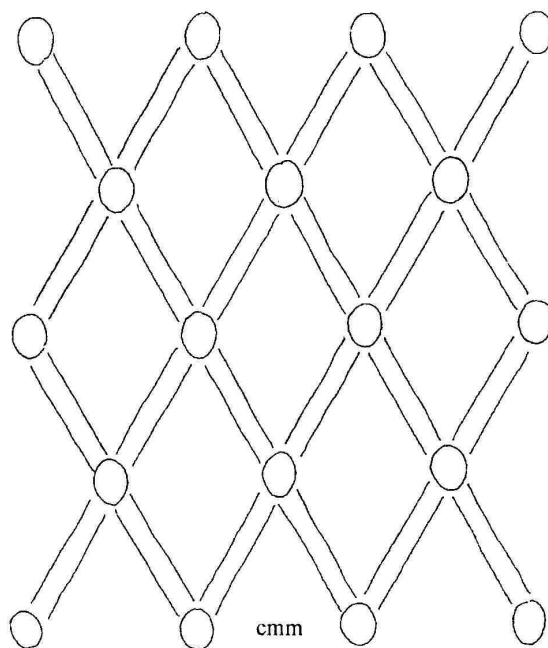
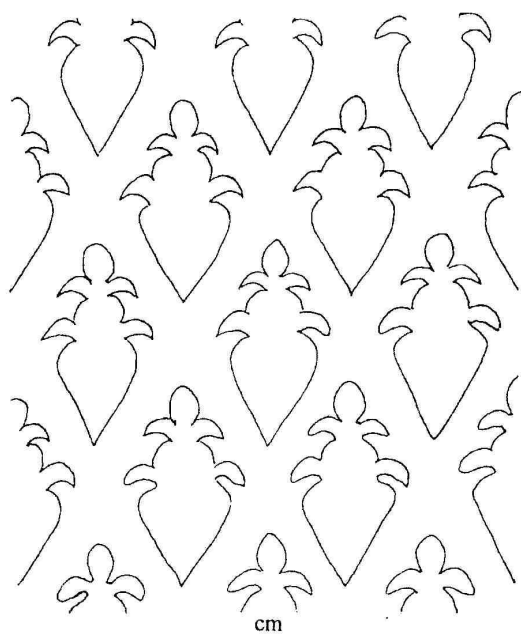
p4m

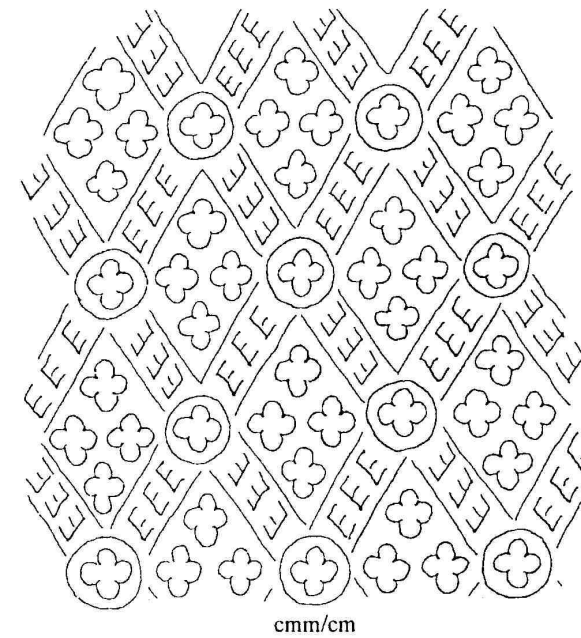
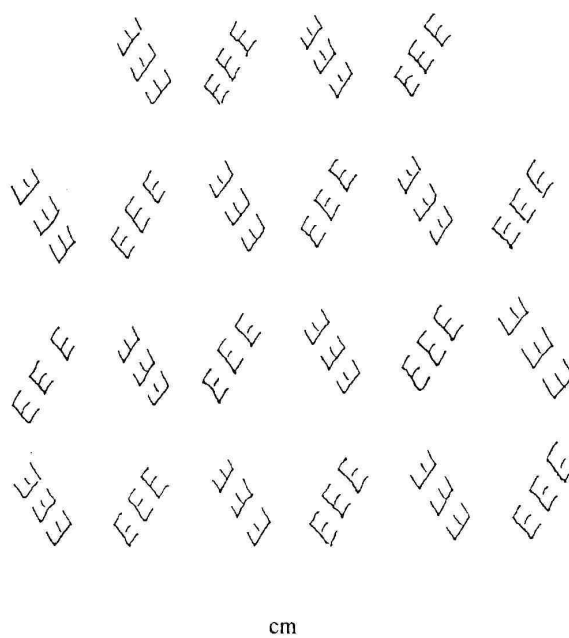
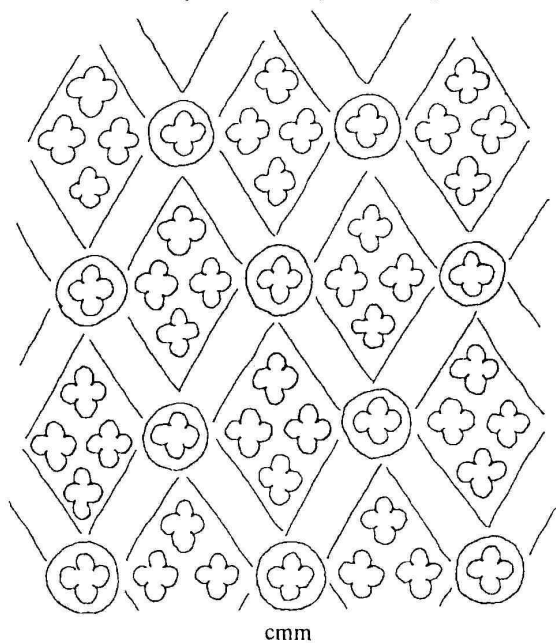
cm

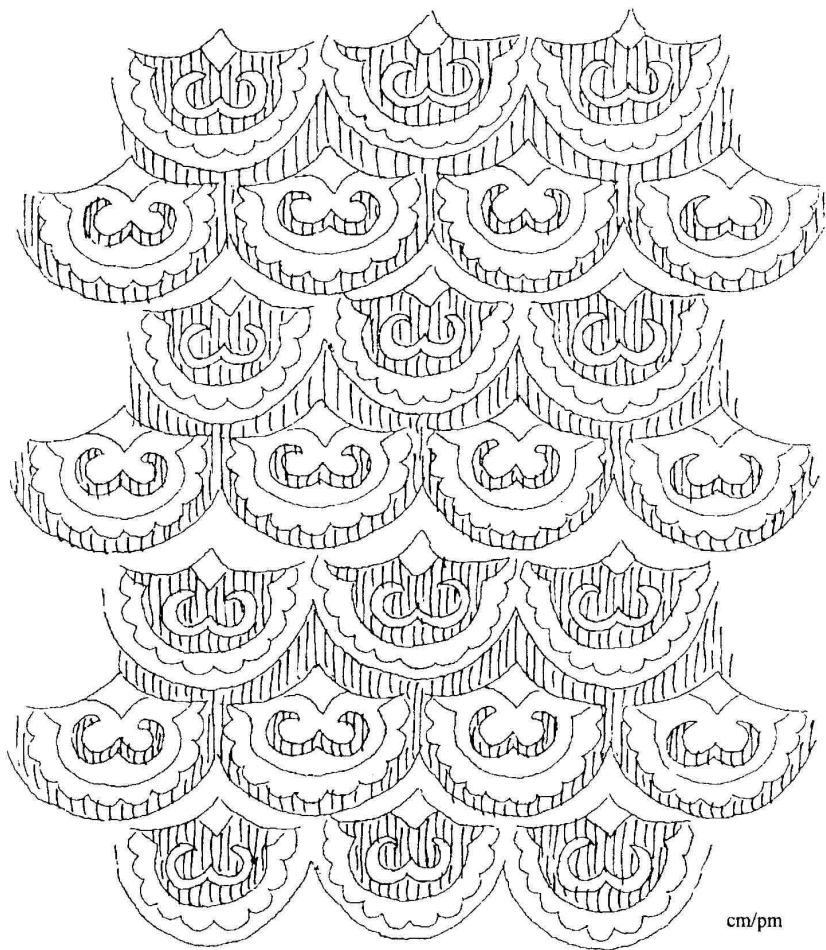

p4m/cm

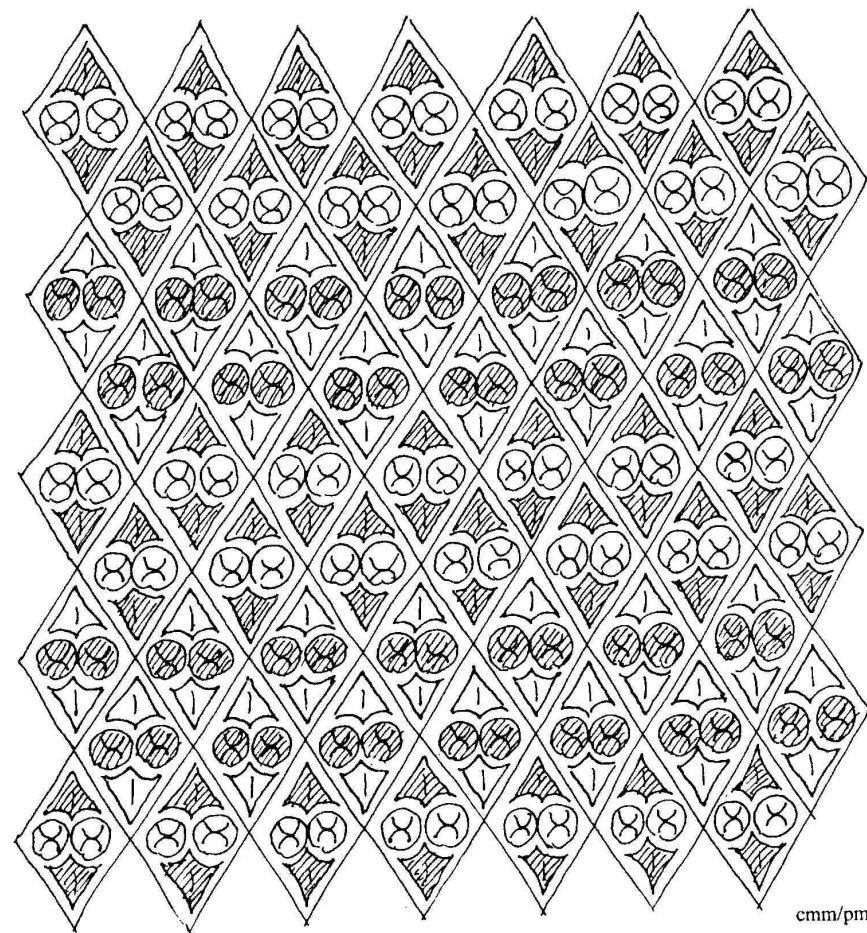

Az alsó sor paziriki takarójának mintáját egy cmm és egy cm típusú részmintából, a felső sor Ürömcsi Múzeumban lévő szőnyegéét szintén cm és cmm mintázatokból egyesítették.

cm/pm

cmm/pgm

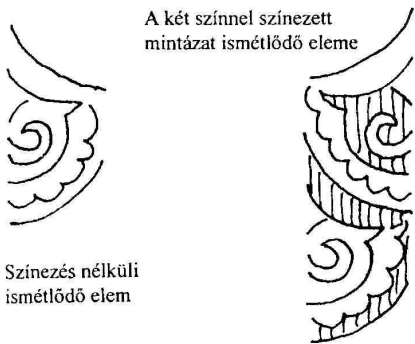

Színezés nélküli
ismétlődő elem

A két színnel színezett
mintázat ismétlődő eleme

A két színnel színezett
mintázat ismétlődő eleme

Színezés nélküli
ismétlődő elem

A hun-szkíta művészet pompás alkotásaitól két különleges mintázattal búcsúzunk. Mindkettőt Szergej Ivanovics Rugyenko, a világhírű orosz régész mutatta be az Altáj-hegységben, Pzirikban végzett ásatásairól írt könyvében. Mindkettő rátétes technikával készült. Az egyik egy szőnyeg részlete (bal oldali ábra), a másik egy tarsoly felülete (jobb oldali árba). Mindkét tárgy felületét összetett mintázat díszíti. Ezek azonban két színnel színezett mintázatoknak számítanak matematikai leírásban.

A bal oldali mintázat alapját egy cm szerkezetű elrendezés képezi, amelyet azonban soronként váltakozva színezték. Ez a színezés megváltoztatta azt az ismétlődő elemet, amely a színezés nélküli mintázatot építette föl. Az új ismétlődő elem két korábbi elem összekapcsolásával jött létre.

A színezés hatására elveszett a függőleges irányban addig meglévő csúsztatva tükrözési (g) szimmetria. Ezért az eredeti minta cm szimmetriacsoportjából pm szimmetriacsoportú lett. A színezett takaró-részlet tehát cm/pm szerkezetű lett.

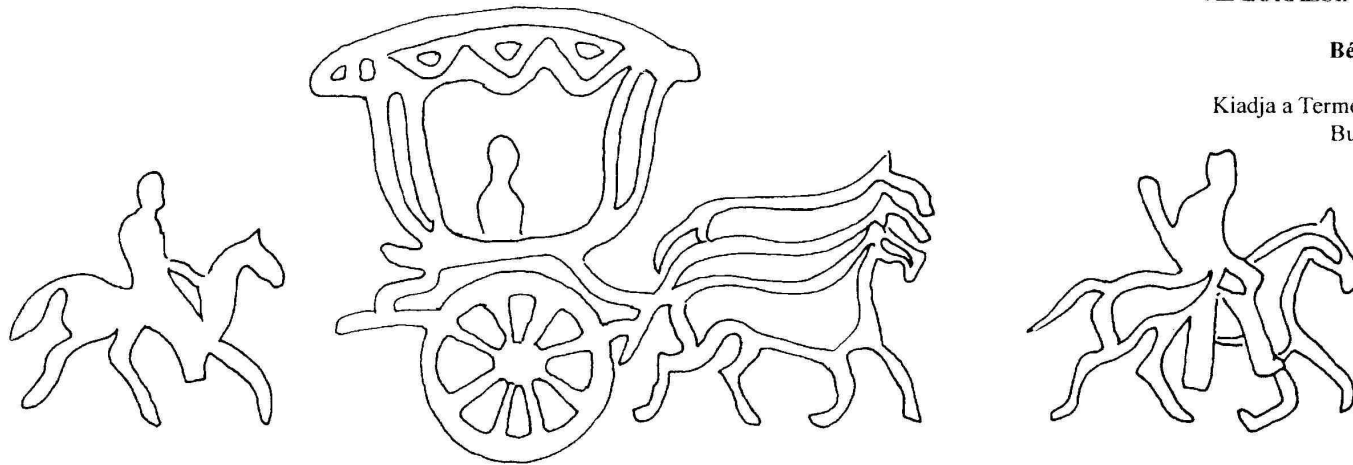
A jobb oldali mintázat alapját egy cmm szerkezetű elrendezés képezi, amelyet azonban kettős sorokban váltakozva színezték. A színezés megváltoztatta azt az ismétlődő elemet, amely a színezés nélküli mintázatot építette föl. Az új ismétlődő elem két korábbi elem összekapcsolásával jött létre az ábrán látható módon. A színezés hatására elveszett a vízszintes irányban addig meglévő tükrözési (m) szimmetria. Ezért az eredeti minta cmm szimmetriacsoportjából pmg szimmetriacsoportú lett. A színezett tarsoly tehát cmm/pgm szerkezetű lett.

AZ EURÁZSIAI MŰVÉSZETEK SOROZAT 22. FÜZETE:
HUN-SZKÍTA MŰVÉSZET

Bérczi Szaniszló, Budapest, 2008

ISBN 978-963-284-035-2

Kiadja a Természet- és Környezetvédő Tanárok Egyesülete
Budapest, III. kerület, Aradi u. 20.

Ezt a munkámat
Czuczor Gergely és Fogarasi János
emlékére ajánlom, akiknek
korszakalkotó munkája,
a Magyar Nyelv Szótára
- ennek első kötete – 150
évvel ezelőtt jelent meg

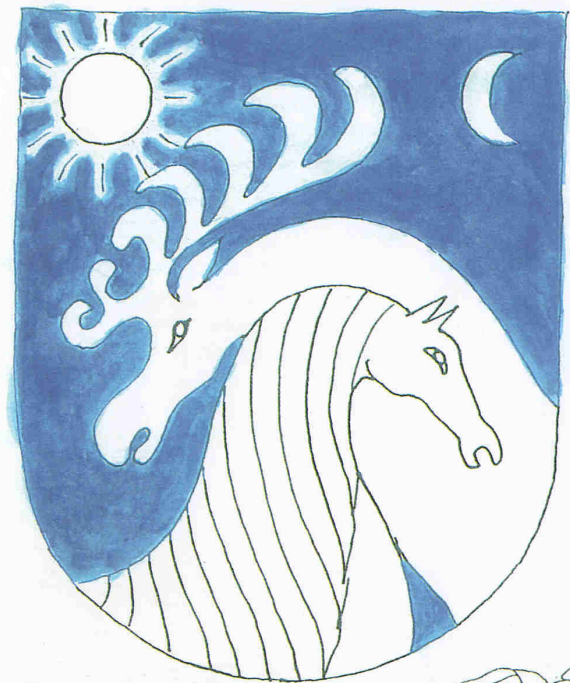
Az EURÁZSIAI MŰVÉSZETEK SOROZATban megjelent
(2008 októberéig)

1. HONFOGLALÁS KORI KIFESTŐ - 1996
2. RÓMÁNKORI TEMPLOMKAPUK - 1998
3. SZENT LÁSZLÓ KIFESTŐ - 1999
4. SZENT ISTVÁN KIRÁLY EMLÉKEZETE - 2000
5. KELTA KIFESTŐ - 2000
6. VIKING KIFESTŐ - 2000
7. SZKÍTA KIFESTŐ - 2001
8. KAZETTÁS MENNYEZETEK - 2002
9. JAPÁN, A FELKELO NAP ORSZÁGA - 2002
10. 1000 ÉVES MAGYARORSZÁG - 2002
11. IRÁNI KIFESTŐ - 2003
12. KAUKÁZSUI MŰVÉSZET - 2003
13. KÖZÉP ÁZSIAI MŰVÉSZET - 2003
14. A HUNOK MŰVÉSZETE - 2003
15. ÓKORI KRÉTAI ÉS GÖRÖG MŰVÉSZET - 2004
16. AZ ÖRMÉNYEK BIBLIA-MŰVÉSZETE - 2004
17. ETRUSZK, RÓMAI ÉS TOSZKÁNAI MŰVÉSZET - 2004
18. ŐSI KÍNAI MŰVÉSZETEK - 2004
19. SZIBÉRIA MŰVÉSZET - 2005
20. MEZOPOTÁMIAI MŰVÉSZETEK - 2006
21. MAGYARORSZÁGI SZENT KIRÁLYLÁNYOK EMLÉKEZETE - 2007
22. HUN-SZKÍTA MŰVÉSZET - 2008
23. EURASIAN ART OF SCULPTURES.

Irodalom: [1] Artamonow, M., Forman, W. (1970): Goldschatz der Skythen in der Eremitage (Szkíta aranykincsek az Ermitázsban). Artia, Prága és Szovjetszkij Hudozsnik, Leningrád, 1970. [2] Bakay K. (1997, 1998): *Óstörténetünk régészeti forrásai. I. II.* Miskolc; [3] Bárdi L. (1993): *Őseink nyomában a Távols-Keleten.. Expedíció a Selyemú mentén.* Pannonia K. Pécs; [4] Benkő E. (1984): Székelykeresztúri kályhacsempék Kriterion, Bukarest; [5] Bérczi Sz. (2005): Adathorizontok Euráziában I. TKTE, Budapest; [6] Brasinszkij, I. B. (1985): *Szkíta kincsek nyomában.* Helikon, Budapest; [7] Chavannes, E. (1893): *La Sculpture sur pierre en Chine au Temps de doux dinasties Haan.* Leroux, Paris; [8] Czeglédy K. (1969): *Nomád népek vándorlása Napkelettől Napnyugatig.* Körösi Csoma Kiskönyvtár 8. Akadémiai, Budapest; [9] Csihák Gy. (2000): Dunhuang barlangképei és a Szenszi agyagkatonák néma üzenete a Magyar műveltség gyökereiről. ZMTE, Budapest – Zürich; [10] Csomor L. (1996): *Ófelsége, a Magyar Szent Korona.* Székesfehérvár, (ISBN 9630475170); [11] Di Cosmo, N. (2002): *Ancient China and its Enemies.* Cambridge University Press, Cambridge; [12] Ecsedy I. (1979): *Nomádok és kereskedők Kína határain.* Körösi Csoma Kiskönyvtár 16. Akadémiai, Budapest; [13] Erdélyi I., Sugár L. (1982): *Ázsiai lovas nomádok.* Gondolat, Budapest; [14] Érdy M. (2001): *A hun lovastemetkezések.* Magyarországért, Édes Hazánkért Kiadó, Székesfehérvár; [15] FitzGerald, P. (1989): *Az ősi Kína.* Helikon, Budapest; [16] von Gamber O. (1978): *Waffe und Rüstung Eurasiens.* Klinkhardt und Biermann, Braunschweig; [17] Götz L. (1995): *Keleten két a Nap.* Püski, Budapest; [18] Halász Z. (1966): *Romvárosok a sivatagban. Stein Aurél belső-ázsiai utazásai.* Móra Ferenc K., Budapest; [19] von Jettmar K. (1964): *Die Frühen Steppenvölker.* Baden-Baden; [20] Lao Ce: Tao Te King (Az út és Erény Könyve, ford. Weöres S., Tókei F.) Helikon, Budapest; [21] László Gy. (1974): *A népvándorlások művészete Magyarországon.* Corvina, Budapest; [22] Lóczy L. (1890): *Gróf Szechenyi Béla keletázsiai útjának tudományos eredménye.* Budapest; [23] Obrušanszky B. (2008): *Hunok a Selyemúton.* Masszi Kiadó, [24] Okladnyikov A. P., Martinov A. I. (1983): *Szibériai sziklarajzok.* Gondolat, Budapest; [25] Rolle R. (1980): *Die Welt der Skythen.* Bucher, Luzern und Frankfurt; [26] Rugyenko Sz. I. (1953): *Kultura naszelnyija gornava Altaja v szkifszkoje vrémja.* Akademiya Nauk Sz. Sz. R. Moszkva i Leningrad; [27] Szász B. (1943): *A hunok története.* Atilla Nagykirály. Bartha Miklós Társaság, Budapest (Szabad Tér K. 1994); [28] Sze-ma Cs'ien: *Történeti feljegyzések.* [29] Talbot-Rice, T. (1965): *Ancient Arts of Central Asia,* Thames and Hudson, New York; [30] Tolsztoz Sz. P. (1950): *Az ősi Chozem.* Hungária, Budapest;

Hálával és szeretettel gondolok mindazokra, akik valamilyen formában segítettek az Eurázsiai Művészeteket bemutató kifestőkönyv-sorozat napvilágra hozásának és továbbfejlesztésének munkáját: Bánsági Tamás, Bánsági Mária, Bérczi Alajos, Bérczi István, Bérczi Katalin, Bérczi Zsófia, Bíró Mária, Cech Vilmos, Dankó László, Deákné Demjén Ilona, Deák Gyula, Dobos László, Fabriczy Anikó, Földi Tivadar, Fröhlich András, Gulyás Balázs, Gulyás Pálné, Jeppesen Henrik, Józsa Sándor, Kabai Sándor, Kiss Ádám, Kiss Ulrich, Kiszél Vilmos, Kubovics Imre, László Gyula, Lukács Béla, Magyar Györgyi, Magyar Jolán, Matyasovich Henrik, Miura Yasunori, Miyazaki Koji, Muzslay István, Nagy Dénes, Ninagawa Kiyotaka, Ogawa Tohru, Pap Gábor, Péter Júlia, Péter Borbála, Sano Osamu, Schiller István, Szabó László, Szederkényi Tibor, Szili István, Szőkefalvi-Nagy Erzsébet, Takahito Mikasa Nomiya hg., Takaki Ryuji, Tóth Albert, Utasi Jenő, Veszelszky Endréné, Zöldy Pálné

日月
盟

